ייִדן, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשן

היינט 10 זייטן

נייעס פאלקסבלאט

№ 160 | Łódź, Wtorek, 10 lipca 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, כ״ז תמוז תרצ״ד | № 160

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

ערב דעם פאלען פון היטלערס רעגירונג

די גרויסע באדייטונג פון פאפענס רייזע צו הינדענבורג'ן

נייע טעראר-אקטן געגן יודען

פראג, 9. (ספ. טעל.) דאס אפיציעלע טשעכישע פרעסע-ביורא רעדענדיג וועגן דער רייזע פון פאפענען קיין נוידעק צו הינדענבורגן, שטרייכט דאס ביורא אונטער, אז אין די דייטשע פאליטישע קרייזן גיט מען צו א גרויסע באדייטונג דער האר-זיגער קאנפערענץ, מ'האלט, אז די פאזיציע פון היטלערס קאבינעט איז א זעהר שוואכע און וועט זיך נישט לאנג דערהאלטען.

זעהר פיל ווערט גערעדט וועגן דעם, שרייבט די טשעכישע ביורא, אז נישט היטלער, נישט גערינג און נישט געבעלס זאגען זיך נישט ארויס קלאהר וועגען די סיבות פון די געשעהענישן פון 30. יוני.

די קאמוניסטישע פראפאגאנדע האט זיך פארשטארקט. די באפעלקערונג אין גאנץ דייטשלאנד לעבט אין שרעק.

אויף היטלער'ן, וועלכער האט זיך אזוי בלוטיג אפגערעכנט מיט די שטורעמיסטן-פיהרער, ער האט זיך דערהאלטען ביי דער מאכט א דאנק א קורצע טויטע קערפערס פון זיינע פריינד.

א כאראקטעריסטישע ערשיינונג פון די שטימונג געגן איז דאס מעהרען זיך פון האלב-אפיציעלע הכחשות וועגן קלאנגען מכח אומגליקס-פאלען און אפילו וועגען היטלערס טויט.

ביז איצט איז נאך נישט פארעפענטליכט געווארען קיין אפיציעלע רשימה פון די דערשאסענע און זייער צאהל. מ'האלט דערביי אז זייער צאהל איז אן אומגעהויערע.

דעם ערמארדעטן שלייכער האבן אלע פער-לאזן, צו דער לויה זענען באר געקומען עטליכע פריינד און קודם-כל זיין פרוי. שעף פון דער רייכס-וועהר דער גענ. האמערשטיין. די רעגירונגס-ספערען זאמלען איצט בעווייזן געגען גענ. שלייכער. זיין פערמעגען איז קאנפיסקירט געווארען.

היטלער וויל זיך איצט גערעכט מאכען און האט בעפוילען צו דערשיסען דעם שטורמיסט וועלכער האט דערשאסען שלייכערן און זיין פרוי. היטלער זאגט, אז שלייכער האט באר געדארפט ארעסטירט ווערען.

פון מיב. העס אין קעניגסבערג און אין די פראנצויזישע פאליטישע קרייזן אויפגענומען געווארען מיט גרויס אינטערעס, די קרייזן ווארטען אויף דער ווייטערדיגער אויפקלערונג פון דער לאגע און א נייעם קורס פון דער דייטשער פאליטיק. די דייטשע זעהט אויס, ווילען איצט ענדיג עו די איצטיגע בעציהונגען און שאפען א בעסערע אינטערנאציאנאלע אטמאספער.

ארעסטירט דעם אנפיהרער פון די עסטרייכישע נאציאנאל-סאציאליסטען — האביכט

ווינן, 9 (סם. טעל.)

„רייכספאסט" מעלדעט פון מינכען, אז דער אנפיהרער פון די עסטרייכישע נאציאנאל סאציאליסטען האביכט איז ארעסטירט געווארען צוזאמען מיט עטליכע אנדערע מיטגלידער פון דער פער-וואלטונג.

צו דער עסטרייכישער גרעניץ-מאכט מעלדען זיך איצט יעדען טאג גרעסערע און קלענערע אפטיילונגען פון עסטרייכישען לעגיאן מיט דער ביטע צו ערלויבען זיי צוריקצוקומען קיין עסטרייך.

געהיימנישפולע קאטאסטראפע מיט דייטשע אעראפלאנען

סאבאטאזש-אקטען אין פרידריכס-האפען

צירייך, 9 (סם. טעל.)

פון פרידריכסהאפען אין דייטשלאנד זענען ארויסגעפלויגען צוויי אעראפלאנען. באלד אבער ווי זיי האבען זיך אויפגעהויבען אין דער לופט האבען זיי אויפגעריסען און זענען פערברענט גע-ווארען. מען איז זיך משער, אז דא האט מען צו טון מיט אנ'אטענטאט. אויף די אעראפלאנען האבען זיך וואהרשיינליך געפינען טייוועלס מאשינען. דער שמח וואו די אעראפלאנען זענען אראפגע-פאלען ווערען געהיטען דורך שטורמיסטען.

DR. MED.
H. Różaner
הויט,וענערישע קראנקהייטן און מענער-שוואכע
NARUTOWICZA 9, tel. 128-98.
עמפפאנגט פון 8—10 און פון 5—8 אוו.

בעניט דעם אנטי-יודישען טעראר

אין פערשידענע שטעט אין דייטשלאנד

פראג, 9. (יט"א טעלעגראפיש) אין דייטשער שטעטעל אנינבעטענדארף, איז ארעסטירט געווארען א יודישער מילנער. מ'ווייסט נישט, וואו מ'ה'ט איהם געפירט. מ'איז זיך משער, אז ער ערמארדעט געווארען.

אין הירשבערג, וואו ס'איז מיט עטליכע טעג ארויסגעפיהרט געווארען א פאגראם אויף יודען, פערלאזען די יודען די שטאט. די קרובים פון די ער-מארדעטע יודען זענען נישט צוגעלאזען געווארען צו דער לויה.

געבעלס וועט ווידער רעדען

בערלין, 9. (ספ. טעל.) היינט האלב ניין אין אוונט וועט געבעלס האלטען א רעדע דורך ראדיא א. ד. ט. „דער 30. יוני און דער בעלויכטונג פון אויסלאנד".

בערלין, 9. (ספ. טעל.) דער געוועזענער שעף פון דער רייכסוועהר גענ. האמערשטיין איז ענטלאפען קיין אויסלאנד און געפינט זיך איצט אין טשעכיען.

וויפיל מענשען האט היטלער אויפ'ן געוויסען?

בערלין, 9. (ספ. טעל.) די בעפעלקערונג פון בערלין שאפט אליין נייע פליאטקעס איבער השערות וועגען די פערגאנגענע און איצטיגע געשעהענישען. די הויפטאוימערקזאמקייט איז געווענדעט

די היטלער-לייט געהען אויף אנ'אנדער וועג

פאריז, 9. (ספ. טעל.) די בעכטיגע רעדע

אויפגעריסען א באמבע אין טאש

בעת ער האט זיך געלאזען קארטען-לעגען

בארסלאו, 9 (סם. טעל.)

צו דער טרעפערין פאגעל אויף דער מוצקעוויטש גאס איז געקומען א פערשוין בעטען, אז מ'זאל איהם קארטען לעגען. אין א געוויסען מאמענט האט ביי דעם פערשוין אין טאש אויפגעריסען א באמבע, דער אנבעקאנטער איז צוריסען געווארען אויף שטיקלעך, די טרעפערין איז שטערבליך פערוואונדעט געווארען, ביז איצט איז נישט געלונגען פעסטצושטעלען ווער דער פערשוין איז געווען.

פאר גאלד,
בריליאנטען
און לאמבארד-קוויטען
צאהלט די העכסטע פרייזען
אליזאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראזי-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—4, 8—9 אוו.

כוס תנחומים
אני משתתף בצערו של דודי מו"ה ר' מאטיל ובנו משה יוסל נ"י הערשפינקעל ובנותיו, ואת דודי מוה"ר יצחק מאיר לייכטער נ"י ואחיותיו נאכא וחנה תחי' במות עליהם אשתו ואמם ואחיותם היקרה פעריל הערשפינקעל ע"ה
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
יהודה ווישאגראדזקי.

שלאסעריי-ארבייטען
ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען, מעטאל-בעארבייטונגען, מא-שינען-טיילען
פיהרט אויס בילינ
J. REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 11/13

מיידלעך
אויף דעד זומער-קאלאניע ווערען נאך איינגעשריבען אין „נותן לחם"
סאלנא 14 פון 9—1 און פון 6—8 אוונט

אנאנסען
— אין —
פאלקסבלאט
האבנגרויס ערפאלג

Dr. J. NEUMAN
כירורג און גינעקאלאג
(פרויען-ארצט)
נעהמט אן פון 3 ביז 4.30 נאכמיטאג און פון 7.30 ביז 8.30 אוונט.
זאכאדניא 57, טעל. 128-95

אויערן, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולא-טארישע פון 11—2 און פון 5—8 אוונט.

Dr. I. Silberstom
האט זיך איבערגעצויגען
אויף קילינסקיעגא 127
הויט-, וענערישע און אורין-געשלעכטס-קראנקה. דאס בעזייטיגען פון מיאוסע האר, קווארץ-לאמפ.
נעהמט אן פון 4—8 אוונט.

Uwadze PP. Odbiorców prądu na ograniczniki.

Dyrekcja Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Spółki Akcyjnej
(ELEKTROWNIA ŁÓDZKA)
zwraca uwagę PP. Odbiorców prądu, posiadających ograniczniki na to, że **OSTATECZNY TERMIN** wpłacenia należności za bieżący kwartał, t. j. podług rachunków koloru **białego**, **upływa w dniu 14-tym b. m.**
Późniejsze zgłoszenia nie będą mogły być przez kasę uwzględnione, gdyż po wyżej wskazanym terminie wydaje się monterom polecenie udania się do zalegających z zapłatą PP. Odbiorców prądu w celu wyłączenia instalacji, względnie zainkasowania należności wraz z kosztami.

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער חשוב'ן פאדסטארשע פון זאטלער-צעך
ה' איזיק שלאך
צוליב'ן טויט פון זיין אונפערגעסליכער
פרוי נ"ע
זיין נעטרייסט מיט המקום ינחם אתכם מתוך שארי אבלי ציון וירושלים.
פאר דער פערוואלטונג
סטארשע פון זאטלער-צעך
אשר זילבערבערג.

דער לאנגיעהריגער בעוואוסטער גלאט-כשר'ער
רעסטאראן-האטעל
צ. ראזענבלום
פיעטריקאווער 38, טעל. 111-02
מאכט בעקאנט, אז ס'זענען רעדוצירט געווארן די פרייזן אויף
מיטאגען פון 1.50, האטעל פון זל. 2 א מעת-לעת.
בעמערקונג: פון זונטאג, דעם 8-טען ד.ח. ווערן ארויסגעגעבען יארסקע מיטאגען.
מיט אכטונג
צ. ראזענבלום, פיעטריקאווער 38.

די לויה פון חיים נחמן ביאליק

נעכטען פארגעקומען אין וויען. — טויטער קערפער איבערגעשיקט מיט דער באהן קיין טריעסט

ווי ען, 9. (יט"א טעלעגראפיש) היינט נאכמיטאג איז פארגעקומען די לויה פון חיים נחמן ביאליק. די טרויער-צערעמאניע איז פארגעקומען אין דער צערעמאניע-האלע ביים צענטראלען יודישען בית-עולם. צוליב דעם, וואס אין דעם זאל קענען אריין באר 2 טויזענד מענשען, זענען צוגעלאזען געווארען באר די קרובים און דעלעגאציעס פון לאנד און אויסלאנד. ביים ארון איז אגעזאגט געווארען א טרויער-תפילה, קיין רעדעס זענען נישט געהאלטען געווארען.

פון בית-עולם איז די לויה אוועק צום דרום-באהן-הויף, פון וואנען דער טויטער קערפער ווערט איבערגעשיקט קיין טריעסט און פון דארט מיט-דער שיף קיין ארץ-ישראל.

אין אמסטערדאם איז שוין רוהיג

דער שטרייק דויערט אבער ווייטער

אמסטערדאם, 9 (ספ. טעל.)

אין די האלענדישע שטאט, וואו ס'זענען פארגעקומען שטרייק אונרוהען איז געקומען צו א בערוהיגונג. די פארט ארבייטער זענען צוגעטרעטען צו דער ארבייט, דאגעגען שטרייקען נאך די שיף ארבייטער.

אין ראטערדאם האט די פאליציי ארעסטירט די מיטגלידער פון אויספיהרונגס קאמיטעט פון די אנפיהרענדיגע סאציאליסטען פאר העצען געגען דער מאכט.

די פארט-ארבייטער אין סאן-פראנציסקא

ערקלעהרען א גענעראל-שטרייק

ניו-יארק, 9 (ספ. טעל.)

דער שטרייק פון די פארט-ארבייטער אין סאן-פראנציסקא דויערט ווייטער. א רייה פראפעסיאנעלע פעראיינען האבען געשטעלט אן'אולטימאטום, אז אויב מיטוואך וועט דער קאנפליקט נישט ליקווידירט ווערען וועט אין סאן-פראנציסקא ערקלעהרט ווערען א גענעראל-שטרייק.

שטארקער אינטערעס צום וויזיט פון מיניסטער בארטו אין לאנדאן

מ'וועט רעדען וועגען די לעצטע געשעהענישען אין דייטשלאנד

פאריז, 9. (ספ. טעל.) די פראנצויזישע פרעסע בעשעפטיגט זיך ווייטער שטארק מיט מיניסטער בארטוס וויזיט אין לאנדאן.

די צייטונגען האלטען, אז מען וועט קודם-כל רעדען וועגען דער פאלגעמיינער אייראפעאישער לאגע און מ'דארף נישט ערווארטען קיין באלדיגע פאליטישע רעזולטאטען, ס'קען אלזא נישט זיין קיין ריד וועגען ערפאלג אדער מיסערפאלג פון די דאזיגע געשפרעכען, וועלכע האבען פאר א ציל די געגענזייטיגע פערשטענדיגונג.

אויך די ענגלישע פרעסע שרייבט פיל וועגען בארטוס וויזיט אין לאנדאן, „דיילי מייל" בעטאנט, אז בארטו וועט אינפארמירען די ענגלישע רעגירונג וועגען די רעזולטאטען פון זיינע רייזעס קיין ווארשא, פראג, בוקארעשט און בעלגראד.

דער „דיילי טעלעגראף" שרייבט, אז אויף דער לאנדאנער קאנפערענץ וועלען ארומגערעדט ווערען די לעצטע געשעהענישען אין דייטשלאנד.

לאנדאן, 9. (ספ. טעל.) דער אויסערן-מיניסטער בארטו און דער פלאט-מיניסטער פיעטרי זענען היינט געווען אין אויסערן-מיניסטעריום און א לאנגע צייט קאנפערירט מיט'ן אויסערן-מיניסטער סיימאן און אנדערע הויכע ענגלישע בעאמטע, די בעראטונגען האבען זיך איבערגעחזרט אויך נאכמיטאג.

אמעריקא האט אפגעזאגט די סאוויעטען

צו שליסען א נישט-אגרעסיע - אפמאך

לאנדאן 9 (ספ. טעל.

„ניו יארק טיימס" מעלדעט פון וואשינגטאן, אז די אמעריקאנער רעגירונג האט קאטעגאריש אפגעווארפען דעם פארשלאג פון די סאוויעטען צו שליסען א נישט אנגרייפס אפמאך.

דער אמעריקאנער אמבאסאדאר אין מאסקווע האט געענטפערט ליטווינאוו'ן, אז דאס שליסן אזא אפמאך איז אין סתירה צו דער טראדיציע פון דער אמעריקאנער פאליטיק, וועלכע שליסט נישט קיין אפמאכען, וועלכע טראגען דעם כאראקטער פון א בונד. אמעריקא וואלט נאר געקענט צוטרעטען צו א אלגעמיינעם אינטערנאציאנאלען נישט אנגרייפס אפמאך.

—:XX:—

וועגען ארץ-ישראל-וויזעס

פאר כלות פון יודישע יונגעלייט אין א"י

לאנדאן, (י.ט.א.) אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטענס ערטיילטע 64 א"י-וויזעס פאר כלות פון א"י-איינוואוינער טיילט מיט די „אזע"-ליטונג דער י.ט.א., אז דאס האט „אזע" אויפגענומען די איניציאטיוו אין דער ריכטונג מיט דער מיטהילף פון עטליכע פריינד פון דער געזעלשאפט, פארלאמענטס-דעפוטאטען. די לעצטע האבען אויפמערקזאם געמאכט דער א"י רעגירונג אויף דער מעגליכער געפאהר פון דער פערשפרייטונג פון פראסטיטוציע און ווענערישע קראנקהייטען מחמת דער גרויסער צאהל יונגעלייט, וואס קומען אויף סערטיפיקאטען בעת זייערע כלות ווערען אין לאנד נישט אריינגעלאזען. מיט א געוויסער צייט צוריק איז דער „אזע" אינפארמירט געווארען, אז די א"י רעגירונג האט אפגעשטעלט דאס ארויסגעבען א"י וויזעס פאר יונגע פרויען דערפאר, וואס אין דער פערגאנגענהייט זענען געווען פיל פאלען פון פיקטיווע תנאים. להבא אין די א"י רעגירונג גרייט צו ערטיילען וויזעס פאר כלות, אויב די יודישע אגענץ וועט גאראנטירען, אז די חתונות מיט די א"י יונגעלייט זענען נישט קיין פיקטיווע.

היצען און וואלד-שרפות

אין ענגלאנד און דייטשלאנד

לאנדאן, 9. (ספ. טעל.) די כוואליע פון היצען אין ענגלאנד האט נישט אנגעלאזען, ס'זענען נאטירט געווארען עטליכע טויט-פאלען צוליב דער היץ, ס'ברענען פיל וועלדער.

בערלין, 9. (ספ. טעל.) די וואלד-שרפות אין דייטשלאנד פערשפרייטען זיך. שנעל איז נאי-סמערליין, וואו די וואלד-שרפה איז שוין געווען איינגעלאשען, האט ביינאכט אויסגעבראכען א נייע שרפה.

די בעפעלקערונג און טויזענדער פייערלעשער זענען בעשעפטיגט ביי דער רעטונגס-אקציע.

פאריז, 9. (ספ. טעל.) איין גאנץ פראנקרייך הערשען געוואלדיגע היצען, אין פערשידענע ערטער האבען אנגעהויבען צו ברענען וועלדער.

צוזאמענפאהר פון די סאוויעטען

וועט פארקומען דעם 15 יאנואר 1935

מאסקווא, 9 (ספ. טעל.)

דער צענטראלער אויספיהרונגס-קאמיטעט פון סאוויעט-רוסלאנד „וציק" האט אנגענומען א בעשלוס צונויפצורופען דעם 7-טען קאנגרעס פון אלע רוסישע סאוויעטען אויפן 15 יאנואר 1935.

„אראבישער קלוב"

ירושלים (יט"א) אין ירושלים איז געגרינדעט געווארען אן'אראבישער קלוב, וואס האט די אויפגאבע צו אגיטירען פאר א פאן אראבישער פעדעראציע און צו בעקעמפען דעם ציוניזם. בראש פון דעם קלוב שטעהען איינינע אראבישע נאטאבלען פון ירושלים און א גרופע יוגענד פיהרער.

ראדיא-פראגראם

דינסטאג, דעם 10-טען יולי 1934

6,35 גראמאפאן, 6.40 גימנאסטיק, 6,55 גראמאפאן, 7.05 ידיעות, 7,10 גראמאפאן, 7,25 פערשידענעס, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,03 ידיעות, 12.05 פרעסע, 12,10 קאנצערט, 1 ידיעות, 1,05 פראגראם פאר קינדער, 1,20 לידער, 1,55 פון ארבייטס-מארק, 2 עקספארט, קאמוניקאט, 4 פוילישע מוזיק, 5 פון פ.ק.ס., 5,25 קאנצערט, 6 רעפעראט, 6,15 קאנצערט פון טשעכאסלאוואקיי, 6,45 לאדזשער פאסט-קעסטעל, 7 פערשידענעס, 7,15 געזאנג קאנצערט, 7,50 ספארט, 8,02 גראמאפאן, 8,12 אפערע פון מאניושקי, בעת די פויזעס: רעפעראט, ידיעות, רעציטאציע, 10,45 רעפעראט, 11 ידיעות, קאמוניקאטען.

* * *

פון אויסלאנד

8,30 שטראסבורג – קאמ. אפערע פון אפענבאך, 8,45 מיילאנד – אפערעטקע, 8.45 שטוטגארט – אפערע, 9 הילווערסום–סימפ. קאנצערט.

נייער פאהר-פלאן

אריין אין קראפט דעם 15-טען מאי

פון לאדזשער פאבריקס-באהן גייט אפ:

0.10	קיין קאלושעק (אויף טשענסטאכאו, קראקא, לעמבערג)
3.15	קיין קאלושעק (מיט פערבינדונג ווארשא)
6.05	קיין קאלושעק (מיט פערבינדונג אויף טשענסטאכאו)
7.40	קיין קאלושעק (מיט פערבינדונג ווארשא)
8.05	קיין ווידזעוו
8.55	קיין קאלושעק (זונטאג און יום-טוב פון 20. מאי ביז'ן 16-טען ווזשעשיען)
9.35	קיין קאלושעק (זונטאג און יום-טוב פון 20-טען מאי ביז'ן 16-טען ווזשעשיען)
10.35	קיין קאלושעק (פערבינדונג מיט'ן שנעל-צוג אויף ווארשא און קראקא)
12.20	קיין קאלושעק
13 20	קיין קאלושעק (אין ארבייטסטעג)
14.12	קיין קאלושעק (מיט פערבינדונג ווארשא און טשענסטאכאו)
14.45	ביעלסק און סקאזשיסקא
15.25	קיין קאלושעק (אין ארבייטסטעג)
16.20	קיין קאלושעק
17.15	קיין קאלושעק (מיט פערבינדונג אויף ווארשא)
17.50	קיין קאלושעק (מיט פערבינדונג אויף ווארשא און קאטאוויץ)
18.40	קיין קאלושעק (אין ארבייטסטעג)
19.25	קיין קאלושעק (אין ארבייטסטעג)
20,00	קיין קאלושעק (מיט פערבינדונג ווארשא און טשענסטאכאו)
21.35	קיין קאלושעק (מיט פערבינדונג קראקא)
22.50	קיין קאלושעק

פון קאלישער באהן גייט אפ:

0.39	קיין זבאנשין
2.15	קיין לאוויטש
5.05	קיין פויזען
6.04	קיין ווארשא
7.09	קיין גלאוונא (יום-טובים פון 22-טען מאי ביז'ן 17-טען ווזשעשיען ד. י.)
8.03	דורך ווידזעוו קיין טאמאשאוו
8.10	קיין זד.-וואליא
9.03	קיין דאנציג, גדיניא
9.09	קיין פויזען
9.30	קיין גלאוונא (זונטאג און יום-טוב פון 20 מאי ביז'ן 16. ווזשעשיען ד. י.)
10.25	קיין זד.-וואליא (יום-טוב)
12.15	קיין ווארשא
12.35	קיין פויזען, זבאנשין
12.50	קיין דאנציג, גדיניא
14.30	קיין זד.-וואליא
14.35	קיין גלאוונא (פאר יום-טוב פון 19. מאי ביז'ן 16. ווזשעשיען ד.י.)
15.40	קיין פויזען
15.50	קיין דאנציג, גדיניא
16.05	קיין ווארשא
17.20	קיין זד.-וואליא (מיט פערב. אויף קארשניק)
17.46	קיין גלאוונא
19.14	קיין פויזען, זבאנשין
19.48	קיין ווארשא
20.05	דורך ווידזעוו, דירעקט קיין לעמבערג
21.05	קיין זדונסקא-וואליא
22.00	קיין דאנציג, גדיניא
22.35	קיין זדונסקא-וואלא

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213-84

דאס איינציגע אפערעטען-טעאטער אין לאדז! אלע זענען בעגייסטערט

גרויסער ערפאלג / הונדערטער מענשן אוועק אהן בילעטן / גרויסע סענסאציע, איינהיימליכע רעוואלאציע-פרייזען! נוצט אוים די געלעגענהייט!

דער גאנצער פארטער 1 זלאטי גאלעריע 45 גראשען

גאסטאיפטריטען פון בעליבטען ארטיסט, זינגער און טענצער

בן-ציון וויטלער

מיט'ן אנטייל פון דער בעליב. פרימאדאנע, יוכבד זילבערג און פילהארמ.-אנסאמבל

היינט, דינסטאג, 9.30 אווענט

די שטארק אויסגענומענע פרייליכע שענסטע אייראפעאישע אפערעטע

דער בערלינער פאיאץ

אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ. בילעטן א גאנצען טאג צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

אכטונג! ווער ס'קויפט פריהער א בילעט בעקומט א בעסערן פלאץ

ראטעוועט אייער געזונט!

קראנקע אויף רופטורען (ברוך-קראנקהייטען)

ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפען ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעס פון אלע מינים ברוך-קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספעציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל-גארסעטן אויף ביינער-שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטאפעדישע הייל-אפאראטען אויף פלאטפוס.

ספעציעלע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען, אויף זשילאסעס-גומי-זאקן לויט מאס. קינסטליכע הענד און פיס

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל-ארטאפעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אוים לעמבערג

לאדז, פיראמאוויטשא 9 (אלגינסקא)

(פראנט פארטעור, טעל. 09-177 נאהנט פון לאדזשער פאבריקס-באהנהויף

בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איזאונבעדינגט נויטיג. צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק-בריף.

(אין זגערזש אויף פלאמאצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

שוידערליכער מצב פון די גרושים פון טערקיי
וואס טיילט מיט די גריכישע פרעסע

סאַלאָניקי (יט"א) די יודישע קהלה אין סאַלאָניקי ווערט וויטער אַלאַרמירט וועגן דער לאַגע פון די יודישע גרושים פון דאַרדאַנעלען־פּאַס. טעגליך פאַהרען דורך די גריכישע סטאַציע אַדע־סטאַריע פולגעפּאַקטע צוגען מיט יודישע פליטים און קינדער פון די אַרויסגעטריבענע משפחות, אַרויסגעטריבענע פון אַדריאַנאָפּאָל. די מאַנסלייט חערען קאָנצענטרירט אין דער שטאָט אַנדאַ־קיופּרו, אויפ'ן וועג זענען פיל קינדער פערשוואונדען גע־וואָרען. און מען וויס נישט וואו זיי זענען אַהינגעקומען.

די פליטים דערצעהלען, אַז פון טערקישע טראַציען זענען שוין אַרויסגעטריבען געוואָרען כמעט אַלע יודען, דיער מצב איז אַן אומבעשרייבליך שוידערליכער, די האָבען געמוזט פערקויפען זייער ביסעל האָב־און־גוטס פאַר אַ שיבוש אָדער בכלל עס איבערלאָזען אויף הפקר, ווייל זיי האָבען נישט געהאַט גענוג צייט צו ליקווידירען זייערע היימען.

די גריכישע אייזען־באַהן־סטאַציעס אַלפולאַן, לולעבורגאַס און סיאַלאַס זענען ממש בעלאַגערט מיט הונגעריגע יודען, וואס וואַרטען אויף צוגען קיין קאָנסטאַנטינאָפּאָל. מען האָט מורא פאַר'ן אויסברוך פון עפּידעמישע קראַנקהייטען צוליב דער שטי־קעניש און אונהיגיעניש בעדינגונגען.

דאָס גריכישע בלאַט „עבראָס", וואָס ערשיינט אין דער גרענעץ־שטאָט דעמאָטיקאַ, טיילט מיט, אַז די טערקישע נאַציאָנאַליסטישע אָרגאַניזאַציע „האַלי־פּערקאַסי" האָט פּראָקלאַמירט אַן אַנטי־יודישען באָי־קאָט און פּיקעטירט יודישע געשעפטען.

לויט די מיטטיילונגען אין דער פּרעסע זאָל דער גובערנאַטאָר פון אַדריאַנאָפּאָל האָבען ערקלערט, אַז די יודישע פּראָטעסטען וועלען נישט האָבען קיין פּעולה און וועלען נישט משפיע זיין אויף דעם ווילען פון פאָלק.

די גריכישע אַנטיסעמיטען נוצען אויס זעהר איפעריג דעם גרוש. די סאַלאָניקער „מאַקעדאָניאַ", אַ בעקאַנט יודענפרעסעריש בלאַט, דערצעהלט, אַז דעם מאַסען־גרוש פון יודען פון די מיליטערישע זאָנעס האָט בעשלאָסען די טערקישע נאַציאָנאַל־פערזאַמלונג (פּאַרלאַמענט) אין אַנגאָראַ אויף אַ גע־היימע זיצונג און אַז די טערקען בעשולדיגען די יודען, אַז זיי זענען אַן איבסטרומענט פון אַ פּרעמדער מאַכט.

סטאַמבול, 9. (ספּ. טעל.) דאָ זענען אָנגעקו־מען 1700 פּליטים, וועלכע זענען אַזוי טעראָריזירט, אַז זיי ווילען נישט צוריקפאַהרען אין זייערע הייזער, נישט קוקענדיג אויף דער בפירושער פערארדנונג פון דער מאַכט.

ס'איז אַנגעשטעלט געוואָרען דאָס אַנטיסעמיטי־שע וואָכענבלאַט אין סטאַמבול, דער אינערן־מיני־סטער איז אַרויסגעפאַהרען קיין אַדריאַנאָפּאָל כדי אַדורכצופיהרען אַן אויספאָרשונג ווי אַזוי ס'האָבען זיך אויפגעפיהרט די מלוכה־בעאַמטע, וועלכע זענען בעשולדיגט אין טאָלערירען די אַנטיסעמיטישע אַרויסטרעטונגען.

דער טאָג־אָרדנונג פון דער באַלטישער קאָנפערענץ
ליטווינאָווס פאָרשלאָג צו די באַלטישע מלוכות

בערלין, 9 (ספּ. טעל.)

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט אין אין קאָוונאָ געעפענט געוואָרען אַ קאָנפערענץ פון דריי באַלטישע מלוכות פון ליטע, לעטלאַנד און עסט־לאַנד. אויפ'ן טאָג אָרדנונג געפינען זיך פאָלגענדע פונקטען: 2) די דערמאָהנטע 3 מלוכות רופען צו־נויף לכל הפחות 2 מאָל אַ יאָהר אַ קאָנפערענץ פון זייערע אויסערן מיניסטאָרען, 2) די קאָנטראַה־ענטען וועלען שאַפען אַ בשותפות'דיג ביוראָ כדי צו פאַראייניהייטליכען זייער געזעצגעבונג, 3) אויף די אינטערנאַציאָנאַלע קאָנפערענצען וועלען די באַלטישע מלוכות זיין רעפּרעזענטירט דורך אַ בשותפותדיגער דעלעגאַציע אָדער אַ בשותפותדיגער דעלעגאַט, 4) די לענדער וועלען שטרעבען צו קאָ־אָרדינירען זייערע דיפּלאָמאַטישע און קאָנסולאַרע פאַרשטעהערשאַפט אין אויסלאַנד.

פּאַריז, 9 (ספּ. טעל.)

דער סאָוויעטישער קאָמיסאַר פאַר אויסערן ענינים ליטווינאָוו האָט זיך געווענדעט צו די באַל־טישע מלוכות מיט אַ פאָרשלאָג צונויפצורופען אין אויגוסט אַ קאָנפערענץ, כדי אַרומצורעדען די מעג־ליכקייט פון שאַפען אַ באַלטישען פּאַקט. דערוויייל איז נאָך נישט בעקאַנט וואָס פאַרא ענטפער די באַלטישע מלוכות וועלען געבען.

ארץ־ישראל־פּאַוויליאָן אויף דער בריסעלער וועלט־אויסשטעלונג

בריסעל (יט"א) דאָ האָט זיך געבילדעט אַ קאָמיטעט, וועלכער גרייט צו אַן ארץ־ישראל־פּאַוויליאָן אויף דער וועלט־אויסשטעלונג, וואָס קומט פאָר אין פרילינג 1935 אין בריסעל.

אין איזאָלאַציע־לאַגער
געשיקט נייע גרופּען

מדאַרין, 9. (ספּ. טעל.) נעכטען איז פון דאָ־נען אַפּגעשיקט געוואָרען אין איזאָלאַציע־לאַגער קיין קאַרטוז־בערעזע דער רעדאַקטאָר פון „נאַד־ווישלאַנקי" פּאַוועל האַנדזשיק.

האַנדזשיק איז געווען אַמאָל אַ „בעבע"־טוער און איצט האָט ער זיך פערנומען מיט „נאַראַ"־אַרבייט.

וואַרשאַ, 9. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) אין איזאָלאַציע־לאַגער איז אַפּגע־שיקט געוואָרען פון וואַרשאַ אַ געוויסער אהרן פּאַקטאָר.

דער „ראַבאָטניק" ברענגט אויך אַ ידיעה, אַז אין לאַגער איז אַפּגעשיקט געוואָרען דער פּ. צ.־טוער בוקסבוים און דער ליטעראַט דושעווייעצקי־ראָזענבאַום, די ידיעה איז אָבער נאָך נישט קאָנט־ראָלירט.

לעמבערג, 9. (טעלעפאָניש) אין איזאָלאַציע־לאַגער איז אַפּגעשיקט געוואָרען אַ גרופּע פון 28 פּערזאָן. זונטאָג דאַרף אַפּגעשיקט ווערען אַ גרופּע פון 60 פּערזאָן.

פּויזען, 9. (ספּ. טעל.) פון פּויזען זענען אַפּגעשיקט געוואָרען אין לאַגער די ענדעקעס אַנ־דשאַק און לאַשקעוויטש און אויך פון אַנדערע ערטער זענען אַפּגעשיקט געוואָרען מענשען אין לאַגער.

וואַרשאַ, 9. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) ווי מען טיילט מיט זענען ביז איצט איבערגעשיקט געוואָרען אין איזאָלאַציע־לאַגער 140 אוקראַאינישע נאַציאָנאַליסטען, 40 נאַראָ־לייט און קרובישע אָרגאַניזאַציעס און 40 קאָמוניסטען.

טעאַטער
„ראָזמאַיטאָשטשי"
ציגעל־גאַס 27.

דעם דאָנערשטאָג, 12 יולי 9.30 אָוו.
דוד צעלמייסטער רעפּרעזענטירט
אַ גרויסען
גאַלאַ־יום־טוב
לכבוד דאָס דערשיינען דעם 2־טען באַנד
„לעקסיקאָן פון יודישען טעאַטער"
אין זיין רעדאַקטאָר, אונזער בן־עיר
זלמן זילבערצווייג

מאָביליזאַציע פון אַלע סטאַרס
נאָר פאַר דעם יום־טוב!
בעוואונדערט דאָס מערקווירדיג־רייכע
פּראָגראַם (לויט א"ב)
אַלעקסאַנדער גראַנאַך
אַלס פערקערפּערער פון „שיילאָק"
און „מעפיסטאָ" אין „פאַוסט"
(אין דייטשער שפּראַך, אין פראַק)
דעקלאַמאַציעס פון האַלפערן, נאָמבערג
און אַ מאָנאָלאָג פון שלום־עליכם.
בן־ציון וויטלער
אין זיין פּראָגראַם, צוו. אנד. „דאָס יודישע ליד"
דוד זיידערמאַן
ספּעצ. צום יום־טוב מיט אינטערעסאַנטע לידער
יוכבד זילבערג
אין ראָמאַנסען און טאַנגאָס
לאַלאַ יאַקובאָוויטש
אין אַ הומאָריסטישען סקעטש
גרשון לעמבערגער
אין הומאָריסטישע דעקלאַמאַציעס
ערשטער אויפטריט פון ליבלינג
מיכאַל מיכאַלעסקאַ
צווישען אַנדערע מיט „בערל"
יעקב פישער
וועט לוסטיג און פריילעך טאַנצען
ישעיה צווייליך
אין אַ קאָמישען סקעטש
צום ערשטען מאָל, די יונגע פּרימאַדאָנע
פאַני רוביבאַ
אין חזנישע לידער
ספּעציעלע אַטראַקציע פון דעם יום־טוב
לכבוד דעם 25־טען יאָהרצייט
פון יעקב גאָרדין
אַ פראַגמענט פון „גאָט, מענש און טייוועל"
מיט מיכאַל מיכאַלעסקאַ
אַלס „הערשעלע דובראָווגער"
און אַלעקסאַנדער גראַנאַך
אַלס „פּעקעלע דראָכמע"
פעסט־רעדנער:
רעד. י. אונגער און זלמן זילבערצווייג.
בילעטען שוין צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער

ווען איך וואָלט געווען אַ יונגע יודישע פרוי און נישט קיין אַלטע אירלענדערין...
רעדע פון דער פרוי פון ענגלישען אויסערן־מיניסטער אויף אַ הערצל־אַקאַדעמיע אין לאָנדאָן

לאָנדאָן (יט"א) אויף אַ הערצל־אַקאַדעמיע, וואָס איז פאָרגעקומען פאַריגע וואָך אין לאָנדאָן, איז מיט אַ רעדע אַרויסגעטרעטען לידי סיימאָן, די פרוי פון בריטישען אויסערן־מיניסטער סער דושאָהן סיימאָן, וועלכע האָט ערקלערט צוו. אַנד.:

ווען איך וואָלט געווען אַ יונגע יודישע פרוי און נישט קיין אַלטע אירלענדערין, וואָלט איך גע־שטעקט אין דער טיף פון קאַמף פאַר אויסבויען אַ שטאַרקע ציוניסטישע בעוועגונג.

הגם איך האָב מיך קיינמאָל נישט בעגעגענט הערצל'ן, דערצעהלט לידי סיימאָן, האָב איך מיך נאָך אין יענע אַלטע טעג אינטערעסירט מיט'ן ציוניזם, און בעת עס איז פאָרגעקומען דער ערשטער ציוניסטישער קאָנגרעס אין באַזעל האָב איך בעקומען איבערגעבריף פון הערצל'ען. אין יענע ערשטע טעג האָב איך מיך אַרומגעקוקט אין דער וועלט, געזעהען די לאַגע פון די יודען און זיך געפרעגט: פאַרוואָס זאָל דאָס דאָזיגע פאָלק נישט האָבען זיין אייגען לאַנד? פאַרוואָס זאָלען זיי נישט טראָגען פאַר־הערען פאַר זיך גערעכטיגקייט? איך האָב מיר גע־קלערט, אַז דאָס איז שוידערליך.

לידי סיימאַן ווייס, אַז עס זענען דאָ פערהאַן יודען, וואָס זענען אַנטי־ציוניסטען, זי האַלט עס פאַר פערפאַרט־ריילונגס־ווערט. איך האָב די דאָזיגע אַנטי־ציוניסטען געזאָגט: איהר ווערט טאַקע אין ענג־לאַנד בעהאַנדעלט גוט, פאַרוואָס זאָלט איהר אָבער נישט זאָרגען פאַר די מענשען, וואָס זענען פון דער זעלבער ראַסע וואָס איהר און וואָס ווערען אין אַנ־דערע לענדער שלעכט בעהאַנדעלט?"

עס איז וואונדערבאַר, זאָגט לידי סיימאַן, ווען מען גיט זיך אָב אַ חשבון, אַז דער טרוים פון הערצל'ן ווערט איצט אין א"י פערווירקליכט אין אונזערע טעג. צום בעסטען גיט מען אָפּ כבוד דעם פיהרער דורך געהען אין זיינע פוס־טריט?

איך בין אַ פּראַקטישער מענש, און איך וואָלט וועלען, איהר זאָלט אויך זיין פּראַקטיש. פערגעסט נישט, אַז די אַלטע ראַסען־גפיהלען זענען פון דער וועלט נישט פערשוואונדען. אין אַנדערע לענדער ווערען די מענשען פון אייער ראַסע נישט בעהאַנ־דעלט אַזוי גוט ווי אין ענגלאַנד. פערגעסט נישט וועגען דעם אפילו אין אייערע בעקוועמע הייזער.

דער ציוניזם בעדייט די גאולה פון מיליאָנען יודישע מענשען אין דער וועלט.

עס איז שטענדיג געווען מיין חלום. האָט לידי סיימאָן פערענדיגט, אַז די יודען זאָלען זיך ווי געהעריג אָנגעבען אַ חשבון, אַז זיי זענען אַ גרויס פאָלק. איך ראַט אייך וויטערצוגעהען אין די פוס־טריט פון טרייער הערצל, איינעם פון די גרעסטע פּאַטריאָטען, וואָס אייער פאָלק האָט ווען עס איז געהאַט.

יוד. קאַפּיטאַל גייט פון א"י קיין ציפּערן
און אַראַבישער קאַפּיטאַל קומט פון סיריען קיין ארץ־ישראל

ירושלים, (יט"א) יודישע פּלאַנטאַטאָרען אין א"י פערשטאַרקען לעצטענס זייער טעטיגקייט אויף ציפּערן.

אין משך פון לעצטען חודש זענען אויף דער אינזעל פערפלאַנצט געוואָרען 800 דונאַם פּרדסים באַדען. די אַרבייטען דויערען נאָך ווייטער. אין לאַרנאַקאַ, אַ פאָרשטאָט אויף ציפּערן, האָבען זיך שוין בעזעצט 10 ביז 15 משפחות, חוץ דעם וואוינען אַנ'ערך 25 פּלאַנטאַטאָרען משפחות אין ניקאָסיאַ און מאַרנאַ. אין דעם לעצטען אָרט איז שוין דאָ אַ גאַנצע יודישע קאָלאָניע.

„דבר" טיילט מיט, אַז דער יודיש־דייטשער פּלאַנטאַטאָר פון א"י ד"ר ברין, וועלכער האָט אַ פּרדס אין חדרה, אַרבייט איצט אויס אַ קאָלאָני־זאַציע פּלאַן אויף דער ציפּערן אינזעל. די מאַכט אָרגאַנען פון דער אינזעל האָבען צוגעזאָגט פאַר לייכטערונגען פאַר יודישע קאָלאָניסטען און בע־ציהען זיך גינסטיג צו אַ יודישער מאַסען אימיגראַ־ציע. ביז איצט זענען שוין אויף ציפּערן אינוועס־טירט געוואָרען בעדייטענדע יודישע קאַפּיטאַלען.

ירושלים, (יט"א) דער צופלוס פון אַראַ־בישען קאַפּיטאַל פון סיריען קיין א"י וואַקסט וואָס ווייטער אַלץ מעהר. עס שיינט, אַז סירישע סוחרים זענען אייפריג בעשטרעבט אויסצונוצען אין וואָס אַ גרעסערער מאָס דעם וואוילשטאַנד פון א"י בע־זונדערס מחמת דעם שווערען ווירטשאַפטליכען קריזיס אין סיריען.

ווי די פּרעסע טיילט מיט, האָט אַ גרופּע אונטערנעהמער פון אַלעפּאָ (סיריען) בדעה צו גרינ־דען אין ירושלים אַ פאַבריק פון קאָנסטזייד. צו דער שותפות זאָלען צושטעהען עטליכע אַראַבישע סוח־רים פון ירושלים.

אין משך פון דער לעצטער וואָך האָבען נישט ווייניגער ווי צוואַנציג סירישע סוחרים אַרי־בערגעפיהרט זייערע אונטערנעהמונגען פון דמשק קיין ארץ ישראל. אַ בעקאַנטער אַראַבישער צוקער־וואַרג־פאַבריקאַנט טראַגט אַריבער קיין א"י זיינע פאַבריקס איינריכטונגען.

די פּרעסע, אויך די אַראַבישע טרעט אַרויס געגען דער דאָזיגער איבערזידלונג פון אינדוס־טריעלע אונטערנעהמונגען פון שכנות'דיגע לענדער קיין א"י און פאָדערט, אַז די רעגירונג זאָל פער־באָטען די דאָזיגע אימיגראַציע, וועניגסטענס אַרויפלעגע ספּעציעלע שטייערן אויף די אימיגראַנ־טען.

פעראייניגטער ציוניסטישער קאָמיטעט געשאַפען געוואָרען אין וואַרשאַ

וואַרשאַ, 9 (יט"א טעלעפאָניש)

אויף דער איניציאַטיוו פון ד"ר שוואַרצבאַרד, איז פאָרגעקומען אַ בעראַטונג פון פאָרשטעהער פון די דריי ציוניסטישע קאָמיטעטען.

נאָך אַ לענגערער דיסקוסיע איז געשאַפען געוואָרען אַ פעראייניגטער ציוניסטישער קאָמיטעט פאַר אַלע פּראָבלעמען פון דער יודישער פּאָליטיק אין לאַנד. דער קאָמיטעט וועט זיך שטיצען אויף דער יודישער פּאָליטיק פון „קאָלאָ".

Dr. med.
Haltrecht
צוריקגעקעהרט
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־און געשלעכטס קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 131-86
נעמט אָן פון 8—11 מיטאָג און פון 5—9 אָוונט
זונטאָג פון 10—1 בײַטאָג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזן

כעמיש־באַקטעריאָלאָגישער
לאַבאָראַטאָריום
מ. שאַץ
לאָדז, פּעטריקאָווער 37.
פיהרט אַדורך זעמטליכע ערצטליכע
אַנאַליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע, אא.

לאָדז! — וואַרשאַ! — לאָדז!
האַלאָ, לאָדזער יודען!
ווען איהר פאַהרט קיין וואַרשאַ און איהר ווילט פערברענגען עטליכע אָנגענעהמע שעה'ן אין דער געזעלשאַפט פון ליטעראַטען, זשורנאַליסטען, אַרטיסטען קינסטלער, — דאַן געדענקט: געהט אין
באַר „צענטראַל" לעשנאָ 2
(אינה. איזאַק גערטנער).
עלטסטער און איינציגער יודישער באַר־רעסטאָראַן אין וואַרשאַ פון דער יודישער אינטעליגענץ און סוחרים־וועלט; געשמאַקהאַפטע שפּייזען צו די ביליגסטע פּרייזען.
געשמאַקע מיטאָגען צו 1.50 זל.
און אָוונט־ברויט יעדען אָוונט קאָנצערט און דאַנסינג:
מיט אַ ערשטקלאַסיגען דזשאַז־אָרקעסטער קאַבאַרעט־פּראָגראַם מיטן אָנטייל פון די בעסטע פּוילישע און יודישע אַרטיסטען. איר פאַהרט קיין וואַרשאַ?
געדענקט: גערטנער BAR „CENTRAL", LESZNA 2
בעסטע טראַמוויי־פערבינדונג. לעשנאָ 2 איז נעבען די גאַסען: רימאַרסקאַ, פּשעיאַזד, טלאָמאַצקאַ, נאַלעווקי.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 10 יולי 1934

די נישטיגע רעזולטאטען פון דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ

דאס פראבלעם פון בעוואפנונגען וועט נאך אזוי שנעל נישט געלעזט ווערען

ענדליך האבען זיך אין גענף געענדיגט די ארבייטען פון די קאמיטעטען פון דער ענטוואפנונגס קאנפערענץ. הגם די ארבייטען אין די קאמיטעטען האבען לאנג געדויערט קענען זיי זיך אבער נישט ריהמען, אז זיי האבען א סך אויפגעטון. אנ'אויסנאהם איז נאר דער קאמיטעט פאר דער רעגלאמענטאציע פון האנדעל און פאבריקאציע פון געוועהר, וועלכער האט די צייט נישט פערלוירען. דער צווייטער קאמיטעט, דער אזוי-גערופענער „זיכערקייטס-קאמיטעט" האט כמעט גארנישט אויפגעטון. דאסזעלבע איז אויך געשעהן מיטן דריטען „קאמיטעט פון גאראנציעס", דער פירטער, דער קאמיטעט פאר לופט-פאליציי איז זיך בכלל נישט צונויפגעקומען.

די ארבייטען פון די פערשידענע קאמיטעטען זענען פארגעקומען אין א אטמאספער פון דער אלגעמיינער גלייכגילטיגקייט, פון אנהויב אן האבען די פעראינטערעסירטע מלוכות בעטראכט די טעטיגקייט פון די קאמיטעטען פאר א בלויזע דעקאראציע וואס דארף באשוואכען די עווענטועלע הינטערקוליסען-אונטערהאנדלונגען און אויפהאלטען די פיקציע פון דער עקזיסטענץ פון דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ.

עס דארף נאך געמערקט ווערען איז אכט, אז איטאליען האט אויסגעמיטען אקטיוו זיך צו בעטייליגען אין די דאזיגע ארבייטען און האט זיך נאר בעגרעניצט צו דער ראלע פון אנ'אבסערוואטאר. אויף אזא אופן פיהלט זי זיך נישט געבונדען מיט די בעשלוסען פון די קאמיטעטען, דערצו דארף נאך צוגעגעבען ווערען די אפוועזענהייט פון דייטשלאנד און די כסדר'דיגע יאפאנישע בעווארענישען, און צי קען מען בכלל עפעס אויפטון אויפן געביט פון בעגרעניצען די בעוואפנונגען, אהן דער בעטייליגונג פון דייטשלאנד, איטאליען און יאפאן? דעריבער זעען אפילו די בעסטע פאזיטיווע רעזולטאטען פון די קאמיטעטען אפהענגיג פון א גאנצע ריי פאקטארען.

א פאזיטיווע רעזולטאט קען נאר פערצייכענען דער קאמיטעט פאר רעגלאמענטירען דעם האנדעל און פאבריקאציע פון געוועהר. אויב עס וועט בכלל קומען צו א קאנווענץ וועגען דער בעגרענצונג פון געוועהר, וועט דער טייל, וואס בעציהט זיך אויף דער פראגע, א דאנק די ארבייטען פון קאמיטעט שוין זיין פולשטענדיג פערטיג. עס איז פארגעקומען א פריוואטער מיינונגס-אויסטויש פון פארשטעהער פון די לענדער וואס פראדוצירען געוועהר. אלס יסוד פון די אונטערהאנדלונגען האבען געדינט די פארשלאגען פון דער אמעריקאנישער דעלעגאציע וועלכע איז פריהער געווען געגען יעדער קאנטראל פון דער פאבריקאציע פון געוועהר, איצט אבער, א דאנק דער נייער אריענטאציע פון פרעזידענט רוזוועלט, האט זי בעמערקט די געפאהר, וואס שטעקט אין פריוואטיגען ליבעראליזם אויפן געביט פון פאבריקאציע פון געוועהר, און איז אליין ארויסגעטרעטען מיט ווייטגעהענדע פארשלאגען, נאך לאנגע אונטערהאנדלונגען, אונטער'ן דרוק פון פוילישען דעלעגאט קאמארניצקי, איז געלונגען צו דערגרייכען א פערשטענדיגונג אין א ריי וויכטיגע פראגען אויפן יסוד פון דאזיגען הסכם האט דער פארזיצענדער געקענט פארלעגען דעם פלענאר-קאמיטעט קאנקרעטע פראיעקטען פון דער קאנווענץ, וועלכע זעהט פאר א פולע פעראנטווארטליכקייט פון די מלוכות פאר דעם וואס ווערט אויף זייער טעריטאריע פאבריצירט, אן אינטערנאציאנאלע קאנטראל פון דער פאבריקאציע, פערעפענטליכען א סטאטיסטיק וועגען דער פאבריקאציע א.א.וו. די דריי גרויסע מלוכות, וואס פראדוצירען געוועהר, די פעראייניגטע שטאטען, ענגלאנד און פראנקרייך, ווי אויך א רייהע אנדערע מלוכות האבען מסכים געווען אויף די דאזיגע טעקסטען.

נישט אלץ איז אבער דא דערגרייכט געווארען. דער ציל, צו וועלכען עס ווערט געשטרעבט, איז צו פערווערען די פריוואטע פאבריקאציע פון געוועהר.

וואס מעהר די וועלט בעוואפענט זיך, אלץ שטארקער ווערט די פאדערונג פון דער עפענטליכער מיינונג אין די אמייסטען פעראינטערעסירטע לענדער, ווי די פעראייניגטע שטאטען, ענגלאנד און פראנקרייך, אז עס זאל אוממעגליך געמאכט ווערען פאר פריוואטע פערזאנען רייך צו ווערען אויפן חשבון פון וועלט-געלטען אויפן בעוואפנונגס-געביט צווישען די מלוכות. דער פאקט, אז פריוואטע פערזאנען — די „געוועהר-סוחרים" — קענען זיין פעראינטערעסירט אין אויפרייצען די שנאה צווישען די פעלקער און פערשפרייטען אונזיכערקייט — צוליב וואס עס פערגרעסערט זיך די נאכפראגע אויף די טויט-מכשירים, וואס ווערען דורך די פאבריצירט — איז א בעליידיגונג פון די עלעמענטארסטע מענשליכע געפיהלען.

שוין מיט יאהרען צוריק איז ארויסגערוקט געווארען די פאדערונג אפצושאפען די פריוואטע פאבריקאציע פון געוועהר און אז די מלוכות זאלען איבערנעהמען די פאבריקען. אויף דער קאנפערענץ האבען עס געפאדערט בעזונדערס פראנקרייך, פוילען און שפאניען. דער ווידערשטאנד פון די פעראינטערעסירטע זייטע איז נאך אבער גענוג שטארק, די לעצטע בעשלוסען פון דעם קאמיטעט צו רעגלאמענטירען דעם האנדעל און פאבריקאציע פון געוועהר, אויב זיי וועלען נאר נישט בלייבן, ווי געוועהנליך, אויפן פאפיר, וועלען אין א געוויסען מאס פערקלענערען די געפאהר פון דער געוועהר-פאבריקאציע. דער ערשטער שריט אין דער ריכטונג איז שוין געמאכט געווארען. ער איז אבער אפהענגיג פון געוויסע בעדינגונגען און איז נאך זעהר ווייט רעאליזירט צו ווערען.

דער „קאמיטעט פאר זיכערקייט" האט אויסגעארבייט א מוסטער פון רעגיאנאלע טראקטאטען פון געגענזייטיגער הילף. אנ'ענליכער מוסטער איז שוין אויסגעארבייט געווארען דורכן „קאמיטעט פון ארביטראזש און זיכערקייט" אין יאהר 1928 ד.ה. מיט 6 יאהר צוריק, די פעלקער-ליגע האט דאן פייערליך עמפוילען דעם מוסטער פאר אלע מלוכות. עס איז מיט איהם אבער געשעהן דאסזעלבע, וואס מיט אלע אנדערע זיכערקייטס-פראיעקטען וואס ווערען פאבריצירט אין גענף: ער איז פערפאלען געווארען אין די ארכיוען פון דער פעלקער ליגע. עס איז דעריבער א פראגע צי דער איצטיגער האט מעהר שאנסען פערווירקליכט צו ווערען איידער א טראקטאט ווי דער מוסטער מיט 6 יאהר צוריק.

דער דריטער קאמיטעט „דער גאראנטיעס קאמיטעט" האט גארנישט אויפגעטון און האט אויך גארנישט געקענט אויפטון. עס האנדעלט זיך דא וועגען גאראנטיעס, אז די געשלאסענע קאנווענץ וועט אויסגעפיהרט ווערען. צוליב דעם אבער, וואס די פראגע וועגען דער קאנווענץ איז אליין נאך גאנץ פראבלעמאטיש, איז זעלבסטפערשטענדליך, אז די ארבייטען פון דאזיגען קאמיטעט האבען נישט געקענט זיין בעזונדערס פרוכטבאר.

דאס איז דער סך-הכל פון דער ארבייט פון דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ אין גענף. די רעזולטאטען זענען נישט קיין קלענערע און נישט קיין גרעסערע ווי מען האט פאראויסגעזעהען. עס איז דאך א בעקאנטע זאך אז די הויפט-פראבלעמען פון דער איראפעאישער פאליטיק ווערען אין גענף נישט ערלעדיגט, און אז די פראבלעם פון די בעוואפענונגען וועט צוריקקעהרען קיין גענף, ווען ער וועט שוין זיין פולשטענדיג רייף צום ערלעדיגען. דערווייל איז נאך די גאנצע פראגע, מיט אלע פראיעקטען פון די קאמיטעטען זעהר נישט קלאר.

עס איז נאך כדאי צו בעמערקען, אז אין די קרייזען פון פעלקער-ליגע האלט מען די לעצטע געשעהענישען אין דייטשלאנד פאר א פאקטאר וואס קען עטוואס פערלייכטערען די לעזונג פון בעוואפענונגס-פראבלעם, די פראגע פון די שטורם-אפטיילונגען איז שטענדיג געווען איינע פון די הויפט שוועריגקייטען צוליב זייער גרויסען עפעקטיוו און וויכטיגע מיליטערישע בעדייטונג.

„מען וועט נישט דעקען די חטאים פון די „אייגענע" מענשען"

אין דער נעכטיגער „גאז. פאלסקא" בעפינדט זיך פאלגענדע נאטיץ אין שייכות מיט די לעצטע וואהלען צו די שטאטישע זעלבסטפערוואלטונגען. די נאטיץ אונטערן קעפעל „מען וועט נישט דעקען די פעהלער פון די „אייגענע מענשען"" איז כאראקטעריסטיש און מיר געבען זי דעריבער אהן קירצונגען:

„די וואהלען צו די שטאטישע זעלבסטפערוואלטונגען, — מיטן אויסנאהם פון אייניגע שטעלן דערונטער ווארשא — זענען שוין פערענדיגט. אין רעזולטאט האבען זיי געגעבען א בעדייטענדע איבערגעוויכט די ב.ב. ליסטען. דערמיט טראגט דער לאגער פון צוזאמענארבייט מיט דער רעגירונג די פעראנטווארטליכקייט פארן גורל פון דער זעלבסטפערוואלטונג אין דעם רוב שטעט און שטעטליך פון פוילען.

מיר קענען בעגעהן א נישט דיסקרעציע אנגעבענדיג די הויפט-פרינציפען פון דער אינסטרוקציע, וועלכע עס גיט דער פרעזעס פון ב.ב., פולק. וואלערי סלאוועק „זיינע" מענשען, וואס זענען גערופען געווארען צו דער ארבייט אויפ'ן געביט פון דער זעלבסטפערוואלטונג.

דער פרעזעס פון ב. ב. ווארענט קודם כל געגען דעם אדער פון „נייאיגקייט", וואס ווייזט זיך אפט ארויס ביי נייע מענשען, ווען זיי שטעלן זיך צום ערשטען מאל צו געזעלשאפט ווירטשאפטליכע ארבייט. דער ווילען צו בעווייזען, וואס זיי קענען אלץ אויפטון, איז ביי מענשען פון דאזיגען טיפ פיל גרעסער, ווי דאס פערשטענדניש פון די ווירקליכע מעגליכקייטען. נישט איין זעלבסטפערוואלטונג האט שוין באנקראטירט דערפאר, וואס די צו אייפריגע פערוואלטער האבען אין דער רעאליזאציע פון זייער „גוטען ווילען" זיך נישט גערעכענט מיט די פינאנציעלע מעגליכקייטען. פולק. סלאוועק ווייזט אן די נייע טוער, וואס זענען ארייין אין די זעלבסטפערוואלטונגען פון די ב. ב. ליסטען, אז עס איז בעסער — ווען מען ווירטשאפט מיט דעם געזעלשאפטליכען גראשען — צו זיין א נישט פאפולערער קמצן, איידער צו מאכען רעקלאמע פאר זיין „שעפערישע ענערגיע" און שפעטער די קאנסעקווענצען פון דער דאזיגער לייכטזיניגקייט ארויפלעגן אויף דער בעפעלקערונג, וואס צאהלט שטייערן.

אין אויסוואהל פון מענשען צו די זעלבסטפערוואלטונגען האט די ב. ב. זיך בעמיהט גענוי און פארזיכטיג פארצוטרעטען. אבער דאך — צוליב דער גרויסער צאהל נייע מענשען, וואס זענען איצט ארייין אין די זעלבסטפערוואלטונגען פון די ב. ב.-ליסטען זענען טעותים מעהר ווי וואהרשיינליך. פולק. סלאוועק פערארדענט דעריבער די טוער פון בלאק, אז זיי זאלען נישט אנווענדען די מעטאדען פון דעקען און טושירען די פעהלער אדער חטאים פון „זייערע" מענשען.

ווייל נישט דאס איז א קאמפראמיטאציע פון לאגער, ווען ער האט זיך טועה געווען אין בעזונדערע פאלען אין אויסוואהל פון דעם אדער יענעם רעטמאן; א קאמפראמיטאציע דארפען איז דאס טושירען און דעקען זייערע פעהלער און חטאים. דאס הייסט א סאלידאריזירען זיך פון לאגער מיט די דאזיגע פעהלער און חטאים. פרעזעס פולק. סלאוועק האט קאטעגאריש ערקלערט, אז די מעטאדע פון דעקען די חטאים און פעהלער פון די „אייגענע מענשען" וועט ענטשידען נישט אנגעווענדעט ווערען. פולק. סלאוועק האט זיך אויך געווענדעט צו די פארשטעהער פון דער מאכט, וואס קאנטראלירען די זעלבסטפערוואלטונג, אז זיי זאלען קיינמאל זיך נישט בעציהען מיט נאכזיכט בנוגע זעלבסטפערוואלטונגס-עסקנים, דערפאר, וואס זיי זענען געוועהלט געווארען פון די ב. ב. ליסטעס.

די נייע זעלבסטפערוואלטונגס-עסקנים, וועלכע זענען ארייין אין שטאט-ראטען און שטאט-פערוואלטונגען פון די ב. ב. ליסטען האבען איצט א קלארע און אינצווייידייטיגע סיטואציע. די זעלבסטפערוואלטונג איז פאר זיי א פעלד פון עהרליכע, ערנסטע און זארגזאמע געזעלשאפט - ווירטשאפטליכע ארבייט; אין קיין פאל איז עס אבער נישט קיין פעלד אויסצושפילען זייערע פערזענליכע אמביציעס, און נאך מעהר — צו מיסברויכען אין נישט געהעריגען ווירטשאפטען מיט'ן געזעלשאפטליכען גראשען אויסגערעכנט. די מעטאדע פון דעקען די פעהלער און חטאים פון „אייגענע מענשען" אין די נייע זעלבסטפערוואלטונגען וועט נישט אנגעווענדעט ווערען".

מיט יעדען טאג קומען צו פרישע קרבנות פון דער היטלער-שחיטה

די שטורם-אפטיילונגען וועלען איפגעלעזט ווערען

נישט קוקענדיג דערויף, וואס אפיציעל מעלדעט די היטלער-רעגירונג נאר וועגען 46 דערשאסענע, דערוויסט מען זיך אבער פון גאנץ זיכערע קוועלען נייע נעמען פון פערשידענע קרבנות. מיט יעדען טאג איבערצייגט מען זיך אלס מעהר, אז עס איז געווען א אמת'ע שחיטה, וואס האט נישט איהר גלייכען אין דער געשיכטע פון דייטשלאנד. היטלער און זיין באנדע האבען אדורכגעפיהרט א בלוט-באד, וואס זיין אומפאנג לאזט זיך נאך איצט נישט פעסטשטעלען.

צו די שוין בעקאנטע נעמען קומט איצט צו א פרישע ליסטע. אזוי האט מען אין באיערן ערמארדעט א גאנצע רייהע פערזאנען, וועלכע האבען אין פערגאנגענעם יאהר געשפילט א וויכטיגע ראלע אין דער לאנד-פאליטיק. אזוי זענען דערשאסען געווארען גענעראל פאן לאסאוו, דער פיהרער פון דער רייכסוועהר אין באיערן אין יאהר 1923, פאן סייסער, דער קאמענדאנט פון דער בייערישער פאליציי, בעת דעם היטלער-פוטש אין יאהר 1923, דער געוועזענער בייערישער אינערן-מיניסטער שטיצעל, וועלכער איז שוין אין מערץ 1923 אין ברוינעם הויז שטארק געפייניגט געווארען, דער גלח מיהלער, וועלכער איז שוין אמאל פאר כלומרשטער פערשפרייטונג פון גרויל-פראפאגאנדע פער'משפט געווארען צו תפיסה.

עס ווערען נאך אנגערופען א רייהע בייערישע מאנארכיסטען און אנהענגער פון קרוינפרינץ רופרעכט, צווישען זיי דער פריהערער רעדאקטאר פון דער „מינכענער נייסטען נאכריכטען" פאן ערטין, גראף גוטענבערג, פרינץ איזענבורג, באראן רעטוויץ און פאן הומבאלד.

אין בערלין זאל אויך האבען דערשאסען געווארען דער בעקאנטער נאציאנאל-סאציאליסטישער אדוו. ד"ר וואלטער לויטגעברון. אין פערגאנגענעם יאהר האט ער געזאלט ווערען פרייסישער יוסטיץ-מיניסטער. ער האט אבער נישט געוואלט אנגעהמען דעם פאסטען, ווייל מיט היטלער'ס קומען צו דער מאכט זענען זיינע געשעפטען געווארען אזוי גוט, אז ער האט געהערט צו די אדוואקאטען אין דייטשלאנד, וואס האבען אממייסטען פערדינט. אלע האבען נאר איהם געוואלט איבערגעבען זייערע רעכטליכע ענינים, ווייל לויטגעברון איז גלייכצייטיג אויך געווען דער ספעציעלער קאמיסאר אין יוסטיץ-מיניסטעריום.

אין דעם קאנצענטראציע-לאגער אין דאכאו האט מען בעברענגט א געוויסען ד"ר גלאזער, וועלכער האט אין 1924 אנגעפיהרט מיט דער נאציאנאל-סאציאליסטישע פארטיי אין בייערן. שפעטער איז ער אבער פון דער פארטיי ארויסגעטרעטען, ווי אויך א געוויסען ד"ר שמידט, מוזיק קריטיקער פון די „לייפציגער נייסטע נאכריכטען", אויך מעיאר פאבסט מיט 60 מיטגלידער פון הערען-קלוב זאלען זיין ארעסטירט געווארען.

די מינכענער געהיימע מלוכה-פאליציי האט, זעהט אויס צוליב דער מורא, אז אויסלאנד זאל זיך נישט דערוויסען ווייטערדיגע פרטים וועגען די געשעהענישען, פערווערט צו פיהרען טעלעפאן-געשפרעכען אין א פרעמדער שפראך. דעם קארעספאנדענט פון דער „טיימס" האט מען פערווערט צו פערשטענדיגען זיך מיט זיין רעדאקציע אין לאנדאן אויף ענגליש. דער נאציאנאל-סאציאליסטישער פרעסע-שעף ד"ר דיטריך איז פון היטלער'ן בעשטימט געווארען אלס דער פיהרער פון די שוץ-שטאפעטען צוליב דעם. ווייל ער זאל זיך האבען בעזונדערס אויסגעצייכענט ביים דערשטיקען דעם אויפשטאנד.

עס איז אויך זעהר כאראקטעריסטיש, אז הימלער'ס רעגירונג האט זיך ענטשולדיגט פאר דעם בישאף אין בערלין צוליב דער דערמארדונג פון דעם פיהרער פון דער „קאטוילישער אקציע" קלאוזנער. די ענטשולדיגונג איז בעשטאנען אין

(ווייטער, זעה 9-טע זייט)

די בעקוועמליכקייט אין שפיטאל

(הומאריסטיק פון סאוויעטישען לעבען)

פון מ. זאשטשענקא

אין פעברואר, מיינע ליבע, בין איך קראנק געווארען און כ'בין אוועק אין שפיטאל, פערשטייט זיך, אין שטאטישען שפיטאל. נו, און כ'ליג. מיינע פרייטע, און רוהה זיך אויס פאר אלע צייטען, ארום און שטיל, רוהיג, א געטליכע ברכה, רוהע, ריינקייט, ארדנונג, אז ס'איז ממש א מחיה צו ליגען. און די ווילסט זיך א שפיי טון — איז דאס שפיי-קעסטעלע גרייט. האסט חשק זיך אויסצוזעצען — שטעהט א שטוהל גרייט, און די ווילסט די נאז אויסשנייצען, דארפסטו דאס נישט טון אין האנד אריין, נאר אין א האנד-טוך, בעוהים גאט? — פאר קיין פאל נישט פערמיצען צום דאזיגען צוועק א האנטוך, און פאר קיין פאל נישט ערלויבט. מ'איז אזוי, — אזוי האט מען דא — שטרענג פערבאטען.

מיט איין ווארט — מען דארף זיך דערצו צוגעוואוינען.

מען קען בכלל זיך נישט געוועהנען, ארום איז אזא רוהיגע שטילקייט, אזא ליבע אנגענעהמליכקייט. צום בעסטען איז דארט גוט צו טראכטען.

מען ליגט זיך — מאכט איך — ווי א לידאק און מען טראגט איהם אפילו צו מיטאג צום בעט. מען פאריכט זיך זיינע קישענס, מען רוקט איהם אונטער דעם טערמאמעטער, אונטער דער פאכווע און מען אינטערעסירט זיך נאך מיט זיין געזונד.

און ווער אינטערעסירט זיך? דערוואקסענע קלוגע מענשען, דאקטוירים, מעדיקער, פלעגעריגס און דער אסיסטענט איוואן איוואנאוויטש.

איך האב געהאט אזא געוואלדיגען אפשר פאר דער האזיגער געזעלשאפט, אז כ'האב בעשלאסען ארויסצוווייזען מיין דאנקבארקייט דורך מאטעריעלע הילף.

„אלץ“ — האב איך געטראכט — נאך איך פערשטעהט זיך, נישט שענקען קיין מתנות, דער רויף קלעקט מיר נישט, אבער אויב שוין... און כ'בין געווארען ומתיגער.

און כ'האב א טראכט געטון, קיין אנדערער ווי דער אסיסטענט איוואן איוואנאוויטש פעדיגט נישט הערויף, אזא אויסערגעוועהנליכער מענש, ווי וואונדערבאר ער פראצעדירט, און ווי ער זארגט זיך וועגען אלעמען, אז ער איז שיער פון דער הויט נישט ארויסגעשפרונגען.

געטראכט — האב איך געזאגט צו מיר אליין — איהם דארף מען עס אפדאנקען.

און כ'האב אנגעהויבען זיך פערטראכטען, ווי אזוי גיט מען איהם בגנבה עפעס אין האנד אריין, אזוי, אז מען זאל נישט בעליידיגען זיין פרעסטיזש און נישט בעקומען צופעליג אין מארדע...

פלוצים האט זיך אונטערגערוקט א געלעגענהייט.

דער אסיסטענט איז צוגעקומען צו מיין בעט און — מיר האבען זיך בעגריסט.

— גוט מארגען, ווי פיהלט איהר זיך? איהר זענט שוין ארויס פון בעט?

א — האב איך א טראכט געטון — נאר וואס זיך שוין לאפען.

— פערשטעהט זיך — האב איך אנגעענטפערט — בא- וואס זיך אומגעקעהרט.

אפשר ווילט איהר זיצען? אין ביטע זעהר, ובעמים פלאץ' דא אויפן בעט, וועלען מיר א שמועס טון.

דער אסיסטענט האט זיך צוגעזעצט אויפן בעט.

מיר האבען גערעדט וועגען גלייכגילטיגע פראגען. געגעבן מיין ארבייט און וועגען דיינע הכנסות.

— מיינע הכנסות — האט ער א זאג געטון — זענען נישט גרויס, אבער מיינע פאציענטען — זאגט ער — זענען אינטעליגענטע מענשען און זיי ערלויבען זיך נישט (פאר קיין פאל נישט) מיר עפעס צו איבערצולאזען פארן טויט.

— ענטשולדיגט — האב איך איהם איבערגעשלאגען — אזוי ווייט, וואס אנ'אמת, האלט איך נאך נישט. אבער איך וויל נישט זיין קיין חזיר! איך בעט שוין לאנג נאך דעם.

איך האב ארויסגענומען דאס געלד פון קעשענע און איהם דורלאנגט, ער האט זעהר העפליך עס צוגענומען און לייכט א מאך געטון מיט דער האנד.

און אויפן צווייטען טאג האט זיך עס ערשט אנגעפאנגען!

כ'בין געלעגען כמעט א גליקליכער, און אן אויפגערוימטער שטימונג. ס'האט מיך קיינער נישט געמאטערט אזוי לאנג ווי כ'האב געפיהלט אז איוואן איוואנאוויטש איז צוליב מיין מאטעריעלער העפליכקייט ארויס פון גלייכגעוויכט.

נאך אין דעמזעלבען טאג איז ער צוועהן צו פופצעהן מאל צוגעלאפען צו מיין בעט, אליין איבערגעלעגט — שטעלט איך פאר! — די קישענס, אליין מיך אריינגעטראגען אין דער וואנע... און ווי אזוי ער האט עס מיך געמאטערט. דער היגי-סישער זוהן מיטן טערמאמעטער. פריהער האט ער במשך פון 24 שעה סך-הכל 2 מאל מיר געמאסטען די טעמפעראטור איצט — 15 מאל אין טאג, אמאל איז דאס וואסער אין דער וואנע געווען לעבליך און כ'האב זיך נישט געפיהלט גוט און איצט, האט ער געמאכט אזוי הייס, אז כ'האב שיער נישט געריפען נאך הילף.

כ'האב געליטען א מפלה אויף דער גאנצער ליניע.

כ'האב איהם אריינגעשטופט דעם דאזיגען לידאק, נאך א פאר מטבעות — דערבארעם זיך, און לאז מיך אפ! און ער... ליגט זיך נאך מעהר אין דער לעבן אוי אין דער ברייט און פראוועט זיינע משוגענע שטיק און זאגט וואס אמאל אלץ שטארקער וועגען מיר!

ס'איז אוועק א וואך — כ'פיהל — אז כ'וועל מעהר נישט אויסהאלטען. כ'ווער וואס אמאל מעהר אויסגעמאטערט, כ'האב פערלוירען פופצעהן פונט כ'זעה אויס, אז ס'נעהמט א רחמנות אי. און דער אסיסטענט הערט נישט אויף מיט מיר זיך צו אינטערעסירען און מיך פלאגען.

ס'וואלט קיין ספק נישט געפעהלט און ער וואלט מיך, דער לידאק, אנגעקאכט אין א קעסעל וואסער ווי גאט איז מיר ליב, אזא באר, האט ער, דער הולטאי, געהייסען צוגרייטען. כ'האב בעקומען בלאזען אויף די פיס, און מיינע היבער-אויגען זענען פלוצים פערשוואונדען, ענדליך האב איך איהם געזאגט:

— דו מכשף — זאג איך — דאס קאכסטו עס מענשען אין אקריפ? איך וועל דיר מיין דאנקבארקייט ווי בין איצט מעהר נישט ארויסווייזען.

און ער האט געענטפערט דערויף:

— ניין — איך ביין! פגר-ושע דיר, אויב אזוי, אהן מעדיצינישער הילף פון יונגע סטודענטען מיט דער נייעסטער וויסענשאפט!

און ער איז אוועק.

און איצט געהט זיך אלץ מיטן געוועהנליכען, אמאליגען גאנג. דער טערמאמעטער ליגט, מיר אונטער דער פאכווע איינמאל א טאג, די באד איז ווידער לעבליך ווי אמאל און קיינער מאטערט מיך נישט.

נישט אומזיסט געהט אן א קאמף געגען באקשיש. נישט אומזיסט — זאג איך אייך.

קאנפערענץ איבער יודישער עקאנאמיש-סאציאלער סטאטיסטיק

וו א ר ש א. (יט"א) די פארשונגס-ארבייטען פון עקאנאמיש-סטאטיסטישען ביורא ביים „צעקאבע“ אויף די פארשידענסטע געביטען פון עקאנאמישען און סאציאלען לעבען פון די יודען אין פוילען האבען זיך לעצטענס שטארק אויסגעברייטערט און פערצווייגט. מיט א בעזונדערען פערגעהם ווערען געפארשט די ספעציפישע פראבלעמען פון די שטעט און שטעטלעך אויף דער פראווינץ. די קארעספאנדענטען פון ביורא, וועלכע זענען צוזייט איבער הונדערטער שטעטלעך אין דער פראווינץ און זאמלען אינפארמאציעס און סטאטיסטישע ידיעות וועגען עקאנאמישען און סאציאלען לעבען אויף דער פראווינץ, וועלען דעריבער איצט געשטעלט ווערען פאר נייע, זעהר וויכטיגע און קאמפליצירטע אויפגאבען.

אין שייכות דערמיט האט דאס עקאנאמיש-סטאטיסטישע ביורא ביים „צעקאבע“ בעשלאסען צונויפצורופען א קאנפערענץ פון זיינע קארעספאנדענטען פון ווארשעווער ראיאן אויף זונטאג, דעם 15 יולי אין אייגענעם לאקאל (שקאלנא 4, וו. 8).

אויף דער דאזיגער קאנפערענץ וועלען געמיינזאם אויסגעארבייט ווערען די נויטיגע אינסטרוקציעס און די קארעספאנדענטען וועלען זיך באקענען מיט די נייע פלענער און ארבייטס-מעטאדען פון ביורא, ווי אויך מיט די נאהענטסטע ארבייטען, וועלכע די קארעספאנדענטען וועלען דארפען אויספיהרען.

די טאג-ארדנונג פון דער קאנפערענץ וועט זיין פאלגענדע:

1) עפענונג י. גיטערמאן, 2) די עקאנאמישע לאגע פון די יודען אין פוילען און די אויפגאבען פון עקאנאמיש-סטאטיסטישען ביורא ביי „צעקאבע“ — י. בארנשטיין, 3) דיסקוסיע איבער דעם רעפעראט פון י. בארנשטיין, 4) די אויפגאבען פון די קארעספאנדענטען פון עקאנ.-סטאטיסטישען ביורא, 5) די נאהענטסטע פארשונגען פון ביורא און זייער פראקטישע דורכפיהרונג, 6) דיסקוסיע איבער די פונקטען 4 און 5.

דאס ביורא ווענדעט זיך צו די פערוואלטונגען פון די גמילת-חסדים-קאסעס אין יענע שטעט פון ווארשאווער ראיאן, וואס האבען נאך נישט קיין קארעספאנדענטען. זיי זאלען דעלעגירען צו דער קאנפערענץ פאסיגע מענשען, וועלכע האבען אן אינטערעס און פערשטענדניש פאר עקאנאמיש-סאציאלע פראבלעמען און וואס וואלטען אין דער צוקונפט געוואלט אקטיוו מיטארבייטען מיט'ן ביורא.

אין דער קאנפערענץ קענען אנטיילנעהמען פערזאנען נישט נאר פון ווארשאווער, נאר אויך פון אנדערע ראיאנען, אויב די דאזיגע פערזאנען זענען גרייט איבערצונעהמען די פונקציעס פון א ביורא-קארעספאנדענט.

Dr. HELLER
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
8 טראגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט, זונטאג פון 11—2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

רעמבראנד'ס לעבען און ליבע

פון שאול ראסקין

4)

די דינסטמויד

רעמבראנדט האט מיטאמאל פערלוירען זיין ליבע און זיין נאמען. מערקווירדיג איז דער שיקזאל פון א מענשענס לעבען! עס האט געדארפט צוזאמענטרעפען, אז גראד ווען סאסקיא איז געשטארבען זאל ער דורכפאלען מיט זיין גרעסטען ווערק און פערלירען זיין נאמען אלס גוטער מאלער, בעשטעלער און קויפער האבען אנגעהויבען איהם אויסצומיידען און די וואס האבען ביי איהם שוין יא בעשטעלט א פארטרעט, האבען אנגעהויבען זוכען חסרונות און דערגעהען איהם די יאהרען.

רעמבראנדט, וועלכער איז קיינמאל קיין גרויסער געזעלשאפטסמענש נישט געווען, האט זיך נאך מעהר צוריקגעצויגען, ער, וועלכער האט מעהר ווי יעדער אנדערער קינסטלער פון זיין צייט ליב געהאט צו צייכענען און צו מאלען פאר זיך, נישט פאר בעשטעלער, האט זיך פערטיפט אין אייגענע ארבייטען, מיסטענס אין עטיודען און צייכנונגען, ווייס און שווארץ, אנשטאט פארבען, איז געווארען זיין הויפט-מעדיום. עס ציהט זיך א פעריאד פון א פופצעהן יאהר, ווען רעמבראנדט האט זיין גאנצע געניאליטעט פערטון אויף קופער-פלאטען מיט א דינער גראווירנאדעל אין דער האנט. מ'רעכענט אז ארום פיר טויזענד עטיודען האט רעמבראנד איבערגעלאזען נאך זיך. דער גרעסטער מייסטער איז דער וועלט פון „שווארץ און ווייס“. ער האט זיך אין דעם דאזיגען פעריאד פון זיין לעבען נישט געקאנט אפרייסען פון זיין „שווארץ“. אקוראט ווי ער וואלט זיין קונסט אנגעטון אין טרויער קליידער נאך סאסקיאן און נאך זיין בעריהמטקייט!

עס קאן זיין אז גראד אין די עטשינגען האט ער דערגרייכט די העכסטע מדרגה פון זיין געניאליטעט. קיינער אין דער וועלט האט נישט אזוי וואונדערליך פערטיילט שווארץ און ווייס, טונקעל און ליכט. ווי ער; קיינער האט נישט געמאכט די שווארצע ליניע אזוי בעדייטענדיג און נישט ארויס געבראכט אזוי פיל פראכט און, וואונדערבאר ווי עס מעג קלינגען, שטילען טרויער.

ווייל טרויער איז געווען זיין עלעמענט, יעדער גרויסער דענקער און יעדעס געניאל ווערק האט א שטילען טרויער ארום זיך, ווייל עס שפיגעלט אפ די וועלט, דעם גאנצען לעבענס-צירקעל און ווער זעהט דעם טראגיזם פון לעבען טיפער ווי דער זשעני?

אבער לאנג איז רעמבראנדט נישט פערבליבען אויסער דעם לעבענס-פלאנטער. אין קיך און אין קינדער-צימער האט געוואוינט א גרויסע, פעטע פרוי פון א יאהר פערציג. זי איז געווען די אם פונ'ם קינד און א טרומפייטערס אַן אלמנה. זי האט איינגעצויגען דעם איינזאמען און הייס-בלוטיגען מאלער אין אינטימע בעציהונגען, זי איז געווען וואלגאר און האט אויף רעמבראנדטן געהאט א מאדנע צעלאזענע ווירקונג. פון דעם דאזיגען יאהר אדער צוויי לעבען מיט דער פעטער קעלין שטאמען א צאהל עראטישע און אפילו פארנאגראפישע בילדער און עטיודען, אייגע איין דא, אן אויסגעצייכנעטער עטיוד וואס שטעלט מיט זיך פאר א גרויס בעט מיט שווערע פארהאנגען און אין בעט ליגט א פאר אין א געשלעכטליכען אקט, די פעטע קעלין איז געווען די אינספיראציע פאר די טעמעס.

די קעלין האט אבער נישט געוואלט זיין בלויז א מאדעל און געליבטע; זי האט געוואלט ווערען זיין געזעצליכע פרוי, און האט איהם אנגעהויבען סטראשען און מאכען סקאנדאלען און שלעפען אין געריכט און פערלאנגען אז ער זאל האלטען זיין צוזאג זי צו הייראטען. דער סקאנדאל מיט דער קעלין האט נאך מעהר דערווייטערט די בירגערליכע געזעלשאפט פון איהם און נאך מעהר אפגעקיהלט די אכטונג צו דיזער מאלער, מען האט איהם איינפאך אנגעהויבען צו פערפאלגען און די ווייטע קרובים און קרעדיטארען האבען אנגעהויבען שארפען נעגעל און ציין.

האט רעמבראנד זיין סאסקיא שוין גאר פערגעסען? ניין! ווי האט ער די, זיין ליכטיגען שטערן, געקאנט אזוי גיך פערגעסען? זי פלעגט צו איהם קומען אין חלום. און איינמאל — דאס איז געווען א יאהר נאך איהר טויט — האט ער זיך געוואונען נאך אמאל מאלען איהר בילד.

ער האט זי פארגעשטעלט אפשר ווי ער האט זי אין חלום געזעהען, מיט איהר גוטסקייט צו איהם און דעם טרויער אין איהרע אויגען, און אפשר ווי זי שטרעקט א האנד מיט א בלום צו איהם — די בלום, וואס מיר זעהען אזוי אפט אין סאסקיאס האנד, אויף איהרע פארטרעטען. ער האט זי געמאלען מיט איהר ציהרונג אויפן האלז און ברוסט און רייכע קליידער, אקוראט ווי ער וואלט גענומען אבשיד פון דעם גלאנץ און שמוק-פעריאד, וואס סאסקיא האט אריינגעבראכט אין זיין לעבען.

און אין דער אמתן הויבען מיר אן צו מערקען ווי רעמבראנדט האט זיך אומגעקעהרט צו ארימקייט און בעשיידענקייט אין זיין קונסט. דא און דארט טרעפט מען איהם אליין א יא — אנדערע פערזאנען אויף זיינע בילדער, אויסגעפוצטע אין גאלד און איידעלשטיינער, סאמעט און בראקאד, אבער דער דאזיגער גלאנץ ווערט באלד אינגאנצען אויסגעלאשען און רעמבראנד ווערט שטיל און צוריקגעהאלטען. קיין הערראישע פאזעס זעהט מען נישט מעהר קיין העלדישען אנשטעל אלץ פראסטערע און ארימערע מענשען ווערען זיינע העלדען, און אלץ פערטראכטער ווערט זייער בליק.

עס האט אויסגעזעהען אז רעמבראנד קומט צו זיך נאך א בערוישענדען יום-טוב מיט סאסקיאן; ער קומט צוריק צו זיך, צום זוהן פון פאלק; צום ארימען מילנערס זוהן, וואס האט מעהר געזעהען שאטענס אין לעבען, ווי ליכט, און ליכט — בלויז דורך א שפעלטעלע אין וואנט!

די פעטע אלמנה איז געווען נישט די איינציגע צוטשעפעניש, זיין הויז, דאס גרויסע פרעכטיגע הויז איז געווארען זיין ווייטערע פלאגעניש.

דאס הויז, וואס ער האט געקויפט, רעכנענדיג אויף סאסקיאס געלט, איז נאך נישט געווען אויסגעצאהלט, ווייטער פון דער ערשטער איינצאהלונג איז רעמבראנדט נישט געגאנגען. א חוץ דעם פלעגט ער אנטלייען געלט ביי די וואוכערערס אהן א חשבון. און אלע האבען אנגעהויבען פערלאנגען זייער געלט פון איהם און סטראשען איהם מיט געריכט, מיט קאנפיסקאציעס; אלע האבען געהאט צו איהם טענות, און קעגען יעדען איז ער געווען אומגערעכט.

און רעמבראנד וואלט זיכער אונטערגעגאנגען אין דעם קאמף מיט די פלישתים ארום איהם ווען אויף זיין פערכמארעטען הימעל וואלט ווידער נישט אויפגעגאנגען א שטערן, — נישט אזוי העל ווי סאסקיא, נאר ליב און געטריי ביזן טויט.

דאס איז געווען זיין דינסטמויד, העגדריקע סטאפעל, ערשט נישט לאנג צוריק איז זי אנגעקומען אין זיין הויז, א פויער-מיידעל א יתומה, פון דער דייטש-האלענדישער גרעניץ — א זעכצעהן-יעהריג קינד, א טונקעל-בלאנדע מיט כמעט שווארצע אויגען, און מיט פרישער יוגענטליכקייט. די גרויסע, פעטע קעלין האט לאנג מיט זיך נישט געקענט פערשטעלען די יונגע דינסטמיידעל, דער מאלער האט זי דערזעהן, און זיינע אויגען זענען געבליבען רוהען אויף איהר. זי האט זיך איהם איבערגעגעבען און איז איהם געבליבען געטריי ביז איהר טויט, ער, א פערציג-יעהריגער, עטוואס מידער, האט געפונען אין איהר א קוואל פון נייע יוגענט-כוחות. זי, א זעכצעהן-יעהריג קינד, מיט א הארץ גרויס און הייס גענוג צו זיין א צווייטע מוטער צו דעם קליינעם טיטוס און דעם גרויסען רעמבראנד.

זי האט איהם אין אלץ געהאלפען, פערשטאנען, ארויסצופלאנטערען זיך פון דער נויט. וואס די אלמנה האט ארומגעשפינען, זי האט אין געריכט עדות געזאגט, אז צווישען דער קעלין און דעם מייסטער איז שוין לאנג אלץ פערענדיגט מיט דער אלמנהס גוטען ווילען. און דערנאך האט זי איהם געהאלפען רוהיגער איבערטראגען זיינע געלט-שוועריגקייטען און מעהר פאר אלץ האט זי איהם געדינט מיט זיך אליין, מיט איהר פנים און לייב. זי איז געווען רייצענד, יונג און ליבליך, און האט פאר איהם פאזירט אזוי גערן, ווי סאסקיא, פאר אלע זיינע מאדעלען און עקספערימענטען.

זי איז געווארען דער אנהויב פון א גרויסער עפאכע אין זיין קונסט; אזוי גרויס, ווי די עפאכע מיט סאסקיא, אבער אנדערש אין כאראקטער.

מיט סאסקיאן איז רעמבראנד געווען גרויס, אבער א ביסעל אנגעשטרענגט, א ביסעל געקינצעלט, אבער מיט העגדריקען, דער דינסטמיידעל, דער פראסטער און שטילער, וועלכע האט קוים איהר נאמען געקאנט אנשרייבען, — מיט איהר האט ער זיך געפיהלט באטיהליכער. די שווערע איבערלעבונגען און העגדריקע האבען איהם געהאלפען ווערען צוריק דאס, וואס ער איז געווען פון דער נאטור — א קינד, פון שווערען, פראסטען לעבען. זיינע בילדער ווערען איצט טיפער אין טאן און ווייניגער טעאטראליש. עס הויבט אן אלץ מעהר צו ערשיינען ארימע מענשען אויף זיינע לייוונטען און זיינע עטיודען, אין די גאנצע ביבעל דעם אלטען און נייעם טעסטאמענט, האט ער אויפגעבויט ווי א וועלט פון ארימע מענשען — געטראפען פון רעמבראנדס ליכט און שאטען.

(ווייטער — מארגען).

האנדווערקעריי און האנדעל

אויף דער וואך

עס דראהט א סכנה דער יודישער מלאכה

פערהיט פון אונטערגאנג צעהנדליגער טויזענטער יודישע האנדווערקער־ווארשטאטען

אין וואס בעשטייט די סכנה? פארוואס ווערט אלארמירט די יודישע עפענטליכקייט, וועלכע ווערט גערופען צו וואכזאמקייט, צו אקטיוויטעט און צו מיטהילף פון דער אונטערגענומענער אקציע לטובת דער בעדראהטער יודישער מלאכה?

ווי בעוואוסט איז אין 1927 י. דערשינען דאס אינדוסטריע־געזעץ, לויט וועלכען עס איז בכלל געווארען בעשווערט דער צוטריט צו האנטווערקעריי, צו מלאכה, דאס פיהרען א זעלבסטשטענדיגען ווארשטאט איז געווארען בעגרענעצט און עס האט שוין פון דאן אן נישט געקענט יעדער איינציגער, וואס האט נאר געוואלט, זיך ארויסצוזעצן ביי „שער און איזען" און ווערען א זעלבסטשטענדיגער בעל־מלאכה. לויט דעם דאזיגען געזעץ האט מען זיך געמוזט רעגיסטרירען און ארויסבעקומען א האנטווערקער־קארטע, און ערשט אויפן סמך פון אט דער קארטע האט מען געקענט פיהרען לעגאל א ווארשטאט. אבער דאס געזעץ האט פאראויסגעזעהען אן איבערגאנגס־צייט פון פינף יאהר און אין משך פון אט דער צייט האט יעדער האנטווערקער, וואס האט געפיהרט זעלבסטשטענדיג א ווארשטאט אדער האט געארבייט די לעצטע פינף יאהר כסדר ביי א זעלבסטשטענדיגען האנטווערקער, זיך געקענט לייכט רעגיסטרירען, בעקומען א האנטווערקער־קארטע און ווייטער ארבייטען זעלבסטשטענדיג. ליידער האט א ריזיגע צאהל פון יודישע בעלי־מלאכות פערנאכלעסיגט אט די פליכט לגבי זיך אליין, לגבי דער אייגענער צוקונפט און נישט אויסגענוצט די צייט אויף צו לעגאליזירען זיך. קיין פולשטענדיגע געציפערן וועגען דער צאהל נישט־רעגיסטרירטע, אלזא — אומלעגאלע יודישע האנטווערקער־ווארשטאטען זענען נאך נישטא, אבער מען קען מיט זיכערקייט זאגען אז די צאהל פון פופציג טויזענט אומלעגאלע יודישע בעלי־מלאכות איז נישט איבערגעטריבען לויט די בידאצטיגע ידיעות, וועלכע זענען פאראן פון די פערשידענע שטעט און שטעטלעך, ווערען שוין געגען די דאזיגע אומלעגאלע בעלי־מלאכות אנגעווענדעט שטארקע רעפרעסיעס, אזוי, למשל, זענען אין לובלין, לויט אפיציעלע בעריכט, בלויז פאר איין יאהר, ארויפגעלייגט געווארען אויף די נישט־רעגיסטרירטע האנטווערקער 3544 שטראפען און 662 ווארשטאטען זענען אינגאנצען פערמאכט געווארען. די לאדזשער האנטווערקער־קאמער גיט־אן פאר איין יאהר א צאהל פון 2.730 פראטאקאלען קעגען אומלעגאלע ווארשטאטען און עס ווערט אומעטום, אין אלע שטעט אנגעגאנגען א ווייטערדיגער פערשארפטער קאמף קעגען די, וואס ווילען ווייטער פיהרען זעלבסטשטענדיגע ווארשטאטען אהן דער געהעריגער ערלויבעניש, עס וועט זיך, אלזא, שאפען אזא לאגע, אז נישט רעגיסטרירטע בעלי־מלאכות וועלען מוזען ארבייטען אין געהיים, אין קעלערס, אויף די בוידימס, ווערענדיג פערפאלגט און זייענדיג כסדר אויסגעשטעלט אויף גרויסע שטראפען, אויף פערליהרען דעם ביסען ברויט.

די סכנה, וואס דראהט דעם עלטערען דור פון יודישע בעלי־מלאכות, איז אויך דירעקט פערבונדען מיט א געפאהר פאר דער גאנצער צוקונפט פון דער יודישער מלאכה בכלל, מיר שטייען פאר דער טרויעריגער מעגליכקייט, אז יודען אין פוילען זאלען איבערהויפט פערלירען דעם צופלוס פון ביי־יודישע בעלי־מלאכות, אז עס זאל איבערהויפט פערמאכט ווערען פאר דעם יונגען יודישען דור דער וועג צו מלאכה. צוליב פערשידענע סיבות גע־ניסט נישט די יודישע ארבייטס־יוגענט פון די עקזיסטירענדיגע פאך־שולען, די קליינע צאהל יודישע פאך־שולען בעהמט ארום 2 פראצ. פון די יונגע לייט אין פאך־שול עלטער, דער איינציגער וועג צו מלאכה פאר א יודיש יונגעל בלייבט, אלזא, דער וועג פון בילדען זיך ביי א מייסטער, אבער לויט דעם אויבענדערמאנטען געזעץ קענען האלטען לערן־יונגלעך בלויז אזעלכע האנטווערקער וואס האבען זיך רעגיסטרירט, אנגעגעבען אנ'עקזאמען און בעקומען א דיפלאם אלס מייסטער. ליידער האבען מיר אבער אזעלכע בערעכטיגטע מייסטערס אין א נישטיגע צאהל, אזוי, למשל, האבען אין ווארשע, אין יאהר 1932 פון 9.386 רעגיסטרירטע יודישע בעלי־מלאכות בלויז 7 פראצ. געהאט דעם טיטעל מייסטער און געווען בערעכטיגט צו האלטען לערן־יונגלעך. בלויז אזעלכע האנטווערקער וואס האבען ריגקייטען פאר די, וואס ווילען זיך לערנען מלאכה (דער חוב פון דורכמאכען ערגענצונגס־שולען, אפשליסען, רעגיסטרירען קאנטראקטען מיט די מייסטער אד. גל.) נישט בעסער זעהט־אויס די לאגע אויף דער פראווינץ, ס'איז קלאר אלזא, אז אויב עס וועט ווייטער אנהאלטען אזא צושטאנד, וועט דער גאנצער יונגער דור פערלירען יעדען לעגאלען צוטריט צו פראדוקטיווער ארבייט, צו מלאכה, דאס וועט זיך פאטאל אפרופען נישט נאר אויף דעם יודישען האנטווערקער־שטאנד נאר אויף דעם גאנצען יודישען כלל.

די געפאהר איז, אלזא, גרויס אויך פאר דער יודישער האנטווערקער־יוגענט און עס וועלען אויך מיט זיי אונטערגענומען ווערען שריט אויף די דאזיגע סכנה צו בעזייטיגען, אין דעם איצטיגען מאמענט, אבער, אין צוזאמענהאנג מיט דעם קורצען טערמין (1־טער יאנואר 1935) וואס ווערט פאראויסגעזעהען אויף צו לעגאליזירען די האנטווערקער־ווארשטאטען מוז מען קודם־כל ראטעווען די צענדליגער טויזענטער יודישע אומלעגאלע בעלי־מלאכות, פערהיטען די פון אונטערגאנג.

ווי אזוי?

א מעגליכקייט דערצו איז נאך פאראן, דעם 15־טען מאי ה.י. איז צום דערמאנטען געזעץ פון 1927 י. דערשינען א נאוועלע, לויט וועלכער מען מעג נאך שפעטסטענס ביז דעם 1־טען יאנואר 1935 י. זיך לעגאליזירען, ד.ה. ארויסבעקומען האנטווערקער־קארטען און פיהרען ווייטער א זעלבסטשטענדיגע ארבייט. אט די דאזיגע מעגליכקייט, אט דער קורצער טערמין מוז אויסגענוצט ווערען אין דער גאנצער ברייט, טאר נישט דורכגעלאזט ווערען אויב מען וויל נישט דערלאזען צו א רואין פון צענדליגער טויזענטער פראדוקטיווע יודישע עקזיסטענצען, כדי מיטצוהעלפען לעגאליזירען די רעכטלאזע יודישע בעלי־מלאכות האט דער פאראייניגטער קאמיטעט פאר די ענינים פון דער יודישער מלאכה, אין וועלכען עס גייען אריין פארשטייער פון די ארגאניזאציעס: קהלה, „ארט" רעטונגס־קאמיטעט, האנטווערקער־שולע, צענטראלע האנטווערקער־ארגאניזאציע, יודישע ראטמענער אין דער האנטווערקער־קאמער און געזעלשאפטליכע טוער. אונטערגענומען א גרויסע אקציע אין וועלכער עס דארפען אריינגעצויגען ווערען די אלע קרייזען פון דער יודישער געזעלשאפט, וועמען עס איז טייער די צוקונפט פון דער יודישער פראדוקטיווער ארבייט אין פוילען. דער קאמיטעט וועט אין אלע שטעט און שטעטלעך, וואו עס קאנצענטרירען זיך יודישע בעלי־מלאכות, שאפען ארטיגע קאמיטעטען, וועלכע וועלען אויף די ערטער אנפיהרען מיט דער לעגאליזירונגס־אקציע, עס וועלען געגעבען ווערען אלע נויטיגע אנווייזונגען און יורידישע עצות ביים דורכפיהרען די פארמאליטעטען.

עס איז קלאר אז די יודישע געזעלשאפט וועט זיך אפגעבען א חשבון פון דער וויכטיגקייט פון דער אונטערגענומענער ארבייט. די געפאהר פאר א ריזיגער צאהל יודישע פראדוקטיווע מענשען צו פערלירען זייער עקזיסטענץ־מעגליכקייט, זייער ברויט, איז גרויס און נאר א גרויסציגיגע געזעלשאפטליכע אנשטרענגונג קען פון אט־דער געפאהר פערהיטען. עס וועט זיין באמת א היסטארישע עוולה פונ'ם פוילישען יודענטום, ווען א גאנצער דור פון יודישע ארבייטס־מענשען, ווען אזא וויכטיגע פאזיציע אין אונזער לעבען, ווי עס איז די יודישע מלאכה, וועט נישט אנגעראטעוועט ווערען פון פערניכטונג.

צי קען מען מיט א פאטענט פון דריטער קאטעגאריע פערקויפען סחורות האנדווערקער

פרינציפיעלער אורטייל פון העכסטען געריכט

ס'האט זיך געהאנדעלט וועגען פאלגענדען ענין:

דאס קרייז־געריכט אין פיעטריקאוו האט אנערקענט אלס אומשולדיג א סוחר, וועלכער האט, בעזיצענדיג א פאטענט פון דער דריטער האנדעלס־קאטעגאריע, פערקויפט לעדער אין קלענערע קוואנטומס צו שוסטערס און קאמאשענמאכערס. אזוי ארום האט דאס געריכט אנערקענט, אז ס'איז נישט נויטיג אויסצוקויפען א פאטענט פון דער צווייטער קאטעגאריע צום פערקויף פון סחורות צו בעלי־מלאכות.

די שטייער־מאכט האט אבער דעם פראצעס דערפיהרט צום העכסטען געריכט. און דאס העכסטע געריכט האט אנערקענט, אז א סוחר פון דריטער קאטעגאריע, אנ'איינצעל־סוחר מעג פערקויפען צו בעל־מלאכות קליינע מענגעס סחורה.

דאס געזעץ האט נעמליך פעסטגעשטעלט, וואו דער פערקויף צו סוחרים און פאבריקאנטען קען פארקומען נאר אויפן סמך פון א פאטענט פון דער צווייטער האנדעלס־קאטעגאריע. דאס בעדייט אבער נישט, אז יעדער בעל־מלאכה אדער קליינער פאבריקאנטעל קען פערעכענט ווערען אלס פאבריקאנט אין אויבענדערמאנטען זין. אויב דער פאבריקאנט קויפט אין גרעסערע פארטיעס סחורות דארף מען איהם נאטירליך בעטראכטען אלס קליענט פון א געשעפט, וואס דארף בעזיצען א פאטענט פון דער צווייטער האנדעלס־קאטעגאריע. אויב אבער דער בעל־מלאכה אדער קליינער פאבריקאנט קויפט איין רויה־שטאפען אדער פארטיגע סחורות אין קלענערע קוואנטומס פאר זיין ארבייטס ווארשטאט דארף ער בעטראכט ווערען אלס קאנסומענט. דער געזעצגעבער האט בלויז נישט געוואלט דערלאזען דעם קליינעם סוחר, וועלכער בעזיצט א קליינעם פאטענט, דאס ער זאל פיהרען א גרעסערען געשעפט, מאכענדיג בעדייטענדע אומזאצען. אויב אבער ער פערקויפט קלענערע קוואנטומס סחורות צו בעלי־מלאכות, קען מען זיין פערקויף נישט בעטראכטען אלס פערברייטערונג פון די ראהמען פון דער אונטערנעהמונג ביז צו די גרענעצען פון א געשעפט פון דער צווייטער קאטעגאריע.

געדענקט צו ענטפערן אויף די פראגע־בויגענס וועגען הכנסה־שטייער

נאך 14 טעג פערלירט מען דאס רעכט אויף רעקורסן און הנחות

דער ראטמאן פון דער האנדעלס־קאמער ה' גרשון וואלמאן מאכט אויפמערקזאם, אין נאמען פון קליינהענדלער־פעראיין, אגראדאווא 10, אויף פאלגענדען זעהר וויכטיגען ענין:

די שטייער־אמטען האבען שוין אנגעהויבען פונאנדערצושיקען די „קוועסטיאנאריושען" אויף הכנסה־שטייער. זעהר פיל שטייער־צאהלער פערנאכלעסיגען צו ענטפערן און צוריקצושיקען די „קוועסטיאנאריושען" און צוליב דעם פערלירען זיי דאס רעכט קודם כל אויף רעקורסען און דאן אויף אראפצורעכענען פון די פעסטגעשטעלטע סומע אויף הכנסה־שטייער פאר די צאהל קינדער.

דעריבער מאכט דער קליינהענדלער־פעראיין אגראדאווא 10 אויפמערקזאם, אז דער טערמין פון ענטפערן אויף די צוגעשיקטע קוועסטיאנאריושען איז 14 טעג פון טאג ווען מען האט אפגענומען דעם פראגענבויגען, 14 טעג איז אויך צייט אויף צו צושטעלען די בעשטעטיגטע רשימה פון די קינדער, וואס ברענגט צום אראפרעכענען א בעדייטענדען פראצענט פון הכנסה־שטייער, יעדער שטייער־צאהלער דארף געדענקען דעם געדענקען.

געגען דעם גרויסען שטייער פון שילדען און רעקלאמען

טרעטען ארויס די צעכען פון די פאטאגראפיסטען

כמעט אלע לאדזשער פאטאגראפיסטען האבען בעקומען צאהלונגס־נאקאזען אויף שילדען־שטייער. ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער שילדען־שטייער איז בערעכענט געווארען פון די שאנקעלעך און רעקלאמע־פאטאגראפיעס, וועלכע יעדער פאטאגראפיסט מוז האבען. דער רעקלאמע־שטייער בעטרעפט ביים רוב פאטאגראפיסטען פון 700 ביז 1300 זל.

פערשטעהט זיך, אז אזא שטייער איז פאר די פאטאגראפיסטען אומעגליך צו צאהלען. צוליב דעם האט א דעלעגאציע פון ביידע פאטאגראפיסטען־ארגאניזאציעס דעם יודישען און קריסטליכען אין די פערזאנען פון די ה"ה בוכצאר און גינזבורג אינטערווענירט אין דער האנדווערקער־קאמער. די דעלעגאציע האט איבערגעגעבען א מעמאריאל, אין וועלכען ס'ווערט מאטיווירט די נויטווענדיגקייט אינגאנצען אפצושאפען פאר די פאטאגראפיסטען די פליכט צו צאהלען שטייער פון שילדען און רעקלאמען, ווייל אהן גרויסע רעקלאמע־שאנקעלעך און רעקלאמע־פאטאגראפיעס קען זיך קיין שום פאטאגראפיסט נישט בעגעהן.

דאס פרעזידיום פון דער האנדווערקער־קאמער האט בעשלאסען צו אינטערווענירען וועגען דעם ענין ביים רעגירונגס־קאמיסאר אינזש. וואיעוואדזקי.

וויפיל וועט מען צאהלען הכנסה־שטייער אין יאהר 1934

טאבעלע פון די „סטאווקעס" אין פערשידענע בראנזשעס

אין צענטראלען קליינהענדלער־פעראיין פאמארסקא 15 זענען ארומגערעדט געווארען די סטאווקעס פון הכנסה־שטייער אויפ'ן יאהר 1934. די סטאווקעס זענען געבליבען די זעלבע, וואס פאר א יאהרען און זעהען אויס אויף פאלגענדען אופן:

פראצענט פון אומזאץ פון יאהר 1933

	הורט	דעטייל
ברען־מאטעריאל	3 פראצ.	9 פראצ.
שיך	7	10
שוסטער־צודאטען	7	12
אייזען	4	7
קוך־געשיר	5	9
גלאז, פארצעלאן	5	10
זיידענע מאנופאקט.	4	10
וואלענע	3	8
האלבוואלענע	2	6
מאנופאקטור באוועלנע	$1^1/_2$ פר.	4 פר.
„ ווייסע	1	3
„ יוטע	4	9
פערטיגע אנצוגע	4	9
קאנפעקציע	5	10
שניידער־צודאטען	4	12
היטלעך, היטען	6	12
דאמען־היטען	6	20
גאלאנטעריע	6	8
סוויטער־אויסארבייטונגען	4	8
פאפיער	4	8
קאלאניאל	4	7
שפייז	3	6
גאסטראנאמישע	—	12
פלייש	4	9
פיש	6	12
גרינצייג	4	12
פרוכטען, צוקערווארג	7	15
צוביל	5	7
געבעקס	—	10
גערליבעל	7	13
רעסטאראנען	—	14
ביר־האלעס	—	8
צוקערניעס	—	15
מלעטשארניעס, הערבאטשארניעס	—	15

די האנדווערקער־קאמער נעהמט אן צאהלען אויך מיט אינוועסטיציע־באנען

די לאדזשער האנדווערקער־קאמער האט ארויס געשיקט צו אלע צעכען און האנדווערקער־ארגאניזאציעס א צירקולאר, אין וועלכען עס ווערט מיט געטיילט, אז אלע אפצאהלען פאר דער האנדווערקער־קאמער (עקזאמען־טאקסעס, אפצאהלען פאר רעגיסטרירען אפמאכען און אויך אנדערע) וועלען גענומען ווערען אין באנעס פון אינוועסטיציע־פאנד.

צענטראלער האנדווערקער־פערבאנד פאלודניאווא 4 איז א נייעם לאקאל

דער צענטראלער יודישער האנדווערקער און קליינאינדוסטריעלער פערבאנד אין דער לאדזשער וואיעוואדזטווע (פאלודניאווא 4) און אלע צעכען, סעקציעס, און קארפאראציעס, וואס האבען ביז איצט זיך געפונען, פאלודניאווא 4, האט זיך איבערגעטראגען אין א נייעם לאקאל אויף דער פילסודסקיעגא 69 פראנט 1־טען שטאק.

דער פריזיער־צעך האט זיך איבערגעטראגען פון זאוואדזקא 4. אין לאקאל פון צענטראלען יודישען האנדווערקער פערבאנד. פילסודסקיעגא 69.

(ווייטערע האנדווערקער־ידיעות זעה 9. זייט).

דינסטאג
10
כז
תמוז תרצ"ד

יולי

זון-אויפגאנג 3:25
זון-אונטערגאנג 7.57

היינט קומט פאר א קאנפערענץ ביים וואיעוואדע
מיט די שטרייקענדע סעזאן-ארבייטער

(2) דער שטרייק פון די סעזאן-ארבייטער דויערט, די לאגע איז אהן ענדערונג. ווי בעקאנט איז שבת געשאפען געווארען א צווישענפאראייניגש שטרייק-קאמיסיע, היינט איז שוין דארט געקומען צו א שפאלטונג צוליב מחלוקת וועגען דער אנפיהרונג צווישען די קלאסען-פאראיינען פון איין זייט און „פראצא" מיט די כאדעקישע פאראיינען פון דער אנדערער זייט.

אויף היינט איז בעשטימט געווארען א קאנפערענץ ביים וואיעוואדע האויקע נאוואק.

אויף מארגען איז גערופען געווארען א קאנפערענץ אין ארבייטס-אינספעקטאראט, אויף וועלכער ס'וועט ארומגערעדט ווערען די פראגע פון די ארבייטס-לוינען פאר ארבייטער, וועלכע זענען בעשעפטיגט ביי פריוואטע קאנאליזאציע-ארבייטען.

* * *

אויף היינט 10 א זייגער פריה איז בעשטימט געווארען א קאנפערענץ אין ארבייטס-אינספעקטאריאט וועגען ליקווידירען דעם קאנפליקט אין דער זיידען-אינדוסטרי. אויב די היינטיגע קאנפערענץ וועט נישט געבען קיין פאזיטיווע רעזולטאטען וועט דער קאנפליקט פערשארפט ווערען.

די האנדעלס-קאמער רעגולירט די פראגע וועגען שנארעריי
סוחרים וועלען מוזען צאהלען א ספעציעלען אבליגאטארישען אפצאהל

מיט עטליכע חדשים צוריק האט די לאדזער האנדעלס-קאמער אנגענומען שריט צו רעגולירען די פראגע פון שנארעריי. ס'זענען ארויסגעשיקט געווארען ספעציעלע פערזאנען אויסצופארשען די פראגע אין אנדערע שטעט. צווישען אנדערע איז בעזוכט געווארען די שטאט פויזען ווי די פראגע איז ערלעדיגט געווארען אויף פאלגענדען אופן:

אלע ארט אונטערנעהמונגען צאהלען א יעהרליכען אבצאהל פאר שנארערס. דער אפצאהל איז אבליגאטאריש, ס'קאסירט אין דערמאגיסטראט, וועלכער מוז פאר דעם געלד פערזארגען אלע שנארערס. די אלע שנארערס, וועלכע זענען אומשטאנד צו ארבייטען, מוזען ארבייטען אין די ארבייטס-הייזער, ספעציעל איינגעארדענט דורכ'ן מאגיסטראט, די וועלכע קענען שוין נישט ארבייטען בעקומען געהאלט (לאזשי, עסען א. א.) דאס שנארעריי איז פערבאטען, און ווער ס'כאפט אדער ווייזט אן אויף א שנארער בעקומט א פרעמיע.

אין לאדז איז די פראגע איבערגעגעבען געווארען צו רעפערירען דעם פוילישען סוחרים-פעראיין. לעצטענס האט דער פוילישער סוחרים-פעראיין, צוגעגעבשיקט צו אלע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציע בריף מיט'ן פראיעקט, אז סוחרים פון 4 קאט. זאלען צאהלען 8 זל. א יאהר, 3. קאט. 30 זל. א יאהר א. א. וו. דער אבצאהל וועט זיין אבליגאטאריש און יעדער וועט מוזען צאהלען אזוי ווי שטייערן. דער דערמאנטער פעראיין בעט וועגען דעם זיך ארויסצוזאגען.

דער צענטראלער קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15 ארויסגייענדיג פון שטאנדפונקט, אז אין לאדז זענען פערהאן א סך סוחרים, אינדוסטריעלער און האנדוועקער — יודען און אזוי ווי דער אבצאהל זאל זיין א נישט פריווילעגער, דארפט פערזיכערט ווערען, אז די יודען שנארערס וועלען בעפרידיגט ווערען און צוליב דעם דארף די פראגע געלעזט ווערען נישט בלויז דורכ'ן לאדזער מאגיסטראט נאר אויך דורך דער יודישע קהלה, און צו דעם צוועק, וועט זיך די וואך רופען מאן כארי ווענדען ספעציעל וועגן דער פראגע צום פרעזעס פון דער לאדזער קהלה, דעפוטאט לייבל מינצבערג.

די פראגע האט אויך ארויסגערופען א גרויסע מעראינטערעסירונג צוליב דעם הויך פון אבצאהל, די קאטעגאריע פאטענט קען נישט זיין קיין גרונד אויסצומעסטען דעם אבצאהל, ווייל צ. ב. נישט אלע סוחרים וואס בעזיצען א 4 קאט. זענען ביכולת צוצאהלען איין אין דערזעלבער הויך אבצאהל.

זעלבסטמארד

(2) אויף פאביאניצער שאסע איז בעגאנגען זעלבסטמארד, דורך אויסטרונקען עסיג-עסענץ דער 48-יעהריגער קאזשימיעזש יאניק. אין א גוסס'דיגען צושטאנד האט מען איהם אפגעפיהרט אין ראדאגאשטש'ער שפיטאל.

„וואלקענס פארן פענסטער"

אין גיכען דערשיינט א ביכעל לידער אונטערן נאמען: „וואלקענס פארן פענסטער" פון יונגען שרייבער וו. שאפסקי.

דרייסטע איינברוך-גנבה אין דער פירמע „קאדאק"
גנבים האבען צוגעגנבעט פאטאגראפישע און פילם-אפאראטען אויף א גרויסער סומע

(2) די אויספארשונגס-מאכט איז נעכטען אינפארמירט געווארען וועגען א דרייסטע איינברוכס-גנבה אין געשעפט פון פאטאגראפישע אפאראטען פון דער פירמע „קאדאק" אויף פיעטריקאווער 121.

ווען ארום 8 א זייגער אינדערפריה איז אין געשעפט געקומען דער אנגעשטעלטער יעקב יאקובאוויטש, האט ער בעמערקט, אז בייגאכט האבען דא געבאלעבאטעוועט גנבים און אז ס'פעהלען א גרויסע צאהל פאטאגראפישע און פילם-אפאראטען. באלד האט ער אויך בעמערקט אין דער פאדלאגע פון געוועלב א לאך אין קעלער אריין, דורך וועלכען די גנבים האבען זיך אריינבעקומען.

זעהט אויס, אז די גנבים האבען זיך אריינבעקומען אין קעלער פארן פערמאכען דאס טויער און דאן האבען זיי שוין רוהיג געארבייט א גאנצע נאכט. זיי האבען איינגעפאקט די אפאראטען אין זעק, זיי אויפגעפאקט אויף א וואגען וואס איז געשטאנען פארן געוועלב און זענען אוועקגעפאהרען.

דאס פעהלען פון פינגער אפדרוקען בעווייזט אז די איינברעכער האבען געארבייט אין הענדשקעס און קענען גוט זייער פאך.

די אויספארשונגס-פאליציי האט אונטערגענומען אנ'ענערגישע אויספארשונג צו ענטדעקען די דרייסטע גנבים.

* * *

נעכטען האבען זיך גנבים אריינבעקומען אין דער וואוינונג פון הערש העבער אויף 11 ליסטאפאד 69 און האבען אויסגערויבט די וואוינונג אויף א סומע פון 4000 זלאטעס. די פאליציי זוכט די גנבים.

* * *

פון דער וואוינונג פון אריה ראבינאוויטש, גדאנסקא 40 האבען גנבים אויסגעפיהרט א גנבה אויף 1000 זלאטעס.

היינט הויבט זיך אן דער שניט
אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע

(2) ווי ס'אינפארמירט אונז די ווירטשאפטליכע קאמער אין לאדז, הויבט זיך היינט אן אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע דער היי-יעהריגער שניט. נישט קוקענדיג אויף די לעצטע רעגענס איז דאס געוועקסעניש א גוטס.

אפטייקען
היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: י. קאפראוסקי (נאוואמיעסקא 15), ס. טראווקאווסקי (בזשעזשינער 56), מ. ראזענבלום (שרודמיעסקא 21), מ. בארטאשעווסקי (פעטריקאווער 95). י. קלופטא (קאנטנע 54), ל. טשינסקי (ראקיטשינער 53).

די לאדזער בריפטרעגער
פערלאנגען בחנמ'דיגע שיך

(2) דער פעראיין פון די נידריגערע פאסט בעאמטע אין לאדז האט אנגעהויבען אנ'אקציע אין פאסט-מיניסטעריום וועגען אנערקענען פאר די בריפטרעגער בחנמ'דיגע שיך.

די בריפטרעגער פערלאנגען, אז יעדער זאל בעקומען איין פאר שיך און צוויי פאר זוילען א יאהר. די בריפטרעגער מאטיווירען זייער פערלאנג דערמיט, וואס ביי זייער ארבייט פערנעהמט שיך א זעהר בעדייטענדער פראצענט אין בודזשעט.

עלעקטריפיקאציע פון פאר-שטאט-גאסען

(א) היי-יאהר וועט אינסטאלירט ווערען עלעקטרישע בעלייכטונג אין די 12 פארשטאט-גאסען: זאפאלסקא, פשעמיסלאווא, פשענגא, ניעמאיעווסקיעגא, אקאפאווא, ד"ר יאנשערס-גאס, ד"ר ברודזשינסקי, קאראלא מארק, יאגיעלאנסקא, זשעלענסקיעגא, ראזשאנא און דייטאנא.

אונטערגעווארפען א קינד

(2) אין טויער פון הויז אויף דרעווגאווסקא 22 האט מען נעכטען געפינען אנ'אונטערגעווארפען מיידעלע פון אנ'ערך 2 חדשים אלט. דאס קינד איז איבערגעגעבען געווארען דורך דער פאליציי אין שטאטישען ערציהונגס-הויז. די פאליציי זוכט די פערברעכערישע מוטער.

הלאנג-קינא-טעאטער
„ROXY"
20 נארוטאוויטשא 20

א נייעס
אין דער פילם-פראדוקציע!!
א פילם, וואס יעדער איינציגער יוד מוז עם זעהען!
אונאפרופליך לעצטער טאג!
זאב זשאבאטינסקי
רעדט צום ערשטען מאל אויפ'ן פילם-עקראן
גרויסע אילוסטרירטע פילם-רעדע אויף יודיש א. ג.
לאזט אריין יודען
קיין ארץ-ישראל
דער פילם איז רייך אילוסטרירט מיט פערשידענע מאפען, פיגורען, ארץ-ישראל-בילדער, לאנדשאפטען ווי אויך פיל היסטארישע דאקומענטען.
רעדוצירטע פרייזען!

PROSZKI
«KOWALSKINA»
STOSUJE SIĘ PRZY UPORCZYWYCH
BÓLACH
GŁOWY
KONIECZNIE ZE ZNAKIEM
„SERCE W PIERŚCIENIU"
FABRYKA CHEM.-FARMAC. A. KOWALSKI, WARSZAWA
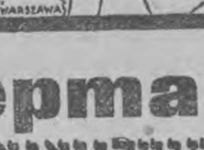

Dr. med. Trepman
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעצ. פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענערשוואכע אויך אלע ארט אנאליזען
נעהמט אן פון 8—12 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 8—1. בעזונדערע ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. med.
B. Robinzon
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
נעהמט אן פון 2.30 ביז 3.30 נאכמיטאג און ביז 10 פריה אין פאדעמביע – Willa Miller

DR. MED. H. LUBICZ
פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנק.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8 זונטאג און יו"ט 9—1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע
נעמט אהן פון 8—12 בייטאג, 4—6 און פון 7—9.

DR.
L. Czarnożył
האט זיך איבערגעצויגען אויף
62 פיעטריקאווער 62
און ארדינירט איצט אין טשעכאטשינעק
ווילע קאסטשושקא

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.
אלע ארט אנאליזען.
נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

פאלשע ווייב, פאלשער פאס, פאלשע וואנסעס

דאס אלץ העלפט איהם נישט און מ׳כאפט איהם סוף כל סוף

(א) דער לאדזשער פאליציי איז איצט געלונגען צו ארעסטירען א מערקווירדיגען פערברעכער, וואס איז בשעתו פעראורטיילט געווארען צום טויט און פראנקרייך, און וואס אויך די לאדזשער פאליציי האט איהם לאנגע — לאנגע יאהר ארומגעזוכט און נישט געפונען.

דער דאזיגער פערברעכער הייסט יאן קאזלאווסקי, און די געשיכטע זיינע איז פאלגענדע:

אין יאהר 1920 האט דער דאזיגער קאזלאווסקי דעזערטירט פון פוילען, און איז אנטלאפען קיין פראנקרייך, וואו ער האט זיך „זביבעט" מיט נאך 2 חברה־לייט: יאן פאזדשענשניק און יוזעף זאושינסקי.

צוזאמען האט דער דאזיגער „דריילינג" געבילדעט א באנדיטען־באנדע, דער אנפיהרער פון וועלכער איז געווען דער לאדזשער קאזלאווסקי.

די „געשעפטען" פון דער באנדע זענען אזוי לאנג געגאנגען גוט, ביז זיי זענען איינמאל איבערגעפאלען א גרויסער שטעטעל אסטרקור. בעפאלען דאס פארפאלק גאלע. דער בעפאלענער גאלע האט זיך געשאסען אויף די באנדיטען, און איינער פון זיי, פאזדשענשניק איז געטראפען געווארען פון א קויל אויף פוס.

האט קאזלאווסקי מורא געקראגען, אז דער פארוואונדעטער קען נאך אריינפאלען אין די הענד פון דער פאליציי און איהם גופא „פערשיטען" — האט ער מיט 2 קוילען איהם קאפ אוועקגעלייגט פאזשדשענשניק׳ן א טויטען.

קאזלאווסקי מיט זאושינסקי׳ן האבען נאך א געוויסע צייט געארבייט צוזאמען, אבער שפעטער האט מען זאושינסקי׳ן געכאפט, און ער איז איך דער טורמע געשטארבען פון שווינדזוכט.

קאזלאווסקי׳ן ווידער האט דאס פראנצויזישע געריכט אונטער די אויגען ארויסגעטראגען א טויט־אורטייל, און מ׳האט איהם געהאלטען אין ווייזען, בעת ער איז שוין פון לאנג געווען אין ליעזש (בעלגיען) און געארבייט אלס קצב אונטער׳ן נאמען יאן קאפטאן.

אז ער האט אבער דערפיהלט, דאס אויך אין בעלגיען הויבט מען איהם אן צו ווערען אומבעקוועם צו בלייבען, האט ער נישט לאנג געטראכט און איז עוקר געווען צוריק אין׳ם פאטערלאנד, קיין פוילען, אין זיין געבורט־שטאט, לאדז, וואו ער האט זיך געשאפען א פאלשען פאס אויפ׳ן נאמען יאן דערעעל.

נישט קוקענדיג דערויף, וואס ער האט איז פראנקרייך איבערגעלאזט א פרוי מיט דריי קינדער, האט ער זיך חוצ׳ן פאלשען פאס אויך פערשאפען א געפעלשט ווייב (קאטאנקע בלע״ז) מיט׳ן נאמען סטאניסלאווא קור, און געוואוינט מיט איהר צוזאמען אויף כאיבי, טארגאווא 8. (ער האט אויך געוואוינט אויף פעטריקאווער)־

למען הזיכערקייט האט ער זיך דערך אגב אפגעלאזט גרויסע וואנסעס און אנגעהויבען צו האנדלען מיט פירות אויף דעם לאגע־ירד־מארק.

אזוי איז עס איהם גלאט אפגעגאנגען פון נאוועמבער חודש 1932 אן.

דאס „שטראפענדע אויג" וואלט אבער שטענדיג, און עס האט זיך אזוי געמאכט, אז קאזלאווסקי איז געווארען אויפגעפאלענד דער געהיים־פאליציי.

האט מען אנגעהויבען צו מאכען פערגלייכען מיט פאטאגראפיעס, און — ווי שוין געזאגט — האט מען איהם דעפאקט.

דערווייל לייקענט ער, אבער ס׳איז א זיכערע זאך, אז ער איז ער.

דעם טויטען קערפער פון אלפרעד סאוואוואר

וועט מען ברענגען קיין לאדז אין דעם פאמיליען־קבר פון די פאזנאנסקיס

ווי בעקאנט איז אין פאריז געשטארבען דער בעריהמטער פראנצויזישער שרייבער אלפרעד סאוואוואר. סאוואוואר איז געווען א פסיידאנים, זיין אמת׳ער נאמען איז פאזנאנסקי, א יוד, א לאדזשער, אנ׳אייניקעל פון דעם בעקאנטען ישראל קלמן פאזנאנסקי. די לוויה פון סאוואוואר איז פארגעקומען אין פאריז.

מיר דערוויסען זיך איצט, אז היינטיגע וואך האט זיך די פאמיליע פאזנאנסקי געווענדעט צו דער לאדזשער קהלה וועגען דער מעגליכקייט צו ברענגען דעם פערשטארבענעם קיין לאדז און קובר זיין איהם אין דעם פאמיליען־קבר פון די פאזנאנסקיס אויפן לאדזשער יודישען בית־עולם.

מיר דערוויסען זיך ווייטער, אז די קהלה האט זיך גאנץ פאזיטיוו בעצויגען צו דער פראגע און די פאמיליע פאזנאנסקי האט אנגעהויבען בעמיהונגען וועגען איבערפיהרען דעם טויטען קערפער פון סאוואוואר קיין לאדז.

שוין
היינט דינסטאג און מארגען מיטוואך. ווערט צולים פראבען נישט געשפילט
דעם פרייטאג אווענד וועט דער גאנצער לאדזשער טעאטער־עולם קומען בעגריסען דעם חשוב׳ן גאסט, דער שטאלץ פון דער יודישער אפערעטע, דער ראמאנטישער ליבהאבער און זינגער
מ׳כאל מיכאלעסקא
וועלכער וועט זיך פרעזענטירען אין דעם גרעסטען אמעריקאנער שלאגער
אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי"
דעם
טאטענ׳ס ניגון
שעהן שפילען, פרעכטיג זינגען, גלענצענד טאנצען, דאס וועט איהר זעהען און הערען דעם פרייטאג אווענד פון מיכאל מיכאלעסקא אין דער אפערעטע דעם טאטענ׳ס ניגון
געלעכטער ביז טרערען, אומערגעסעכליכע שפאנונג וואונדערבארע לידער און קופלעטען, דראמאטישע מאמענטען און קאמישע סצענעס דאס וועט אייך געבען מיכאל מיכאלעסקא אין דער אפערעטע דעם טאטענ׳ס ניגון

האנדווערקער־עקספאזיטור

דינסטאג, דעם 3 ד. ח. איז פארגעקומען אין לאקאל פון דער עקספאזיטור, פיעטריקאווער 20 א ראט־זיצונג געווידמעט דער פראגע פון דעם ניי־געשאפענעם קאמיטעט „פאר ענינים פון יודישער מלוכה". דער ראט האט בעשלאסען זיך אנצושליסען אין דעם דערמאנטען קאמיטעט און אנטיילנעמען אין דער ארבייט נאר אויף די זעלבע יסודות ווי די יודישע האנדווערקער־צענטראלע אין ווארשע לגבי דעם ארטיקען קאמיטעט.

אלס פארשטעהער פון דעם קאמיטעט זענען געוועהלט געווארען די ה״ה פרנס א. גלאטמאן, י. פיאלקא און ו. בענקעל.

מיט א מעסער אין דער שלייף

בלוטיגער אנפאל אויף דער ראקאטשינער גאס

(2) אויף ראקאטשינער גאס געבען דער באהן־בריק איז נעכטען ביינאכט אויסגעפיהרט געווארען א בלוטיגער אנפאל אויף א דורכגעהער זיגמונט פאטארא.

צו פאטארא איז צוגעגאנגען עפיס א פערזאן און מערלאנגט אויף פאפיראסען.

פאטארא האט אפגעזאגט און ס׳איז ענטשטאנען א געשלעג און דער פערזאן האט ארויסגעכאפט א מעסער און דערלאנגט פאטארען אין דער שלייף. דער אנפאלער איז ענטלאפען. די פאגאטאוויע האט פאטארען אין א האפנונגסלאזען צושטאנד אפגעפיהרט אין פאזנאנסקים שפיטאל. די פאליציי האט אנגעהויבען אנ׳אויספארשונג צו כאפען דעם באנדיט.

ס׳פערשווינדעל מיט די שפיגעלעך...

(א) הענריק מורעק, א בזשעזשינער איינוואוינער, פלעגט מהנה זיין די גרויסע שטאט לאדז מיט „גוטע זאכען".

זיין עובדה איז נעמליך בעשטאנען אין דעם, וואס ער פלעגט קומען אויף די מארק, ארע ארומגיין אין די גאסען, אויף וועלכע ער פלעגט פערקויפען (ביליג! ביליג!) שפיגעלעך, וואס אויף דער אנדערער זייט פון זיי פלעגען זיין אפגעדרוקט פערשידענע פארנאגראפישע בילדלעך.

ווען אזא „פויגעל־בחור" פאהרט האנדלען צו די לוסט־קנאבען קיין דייטשלאנד, וואלט ער דאך איצט נישט געדארפט גיין זיצען אויף א האלב יאהר, צו וואס ער איז נעכטען פערמשפט געווארען...

„אררט"־פארשטעלונג אין העלענאוו

די גרויסע „אררט"־פארשטעלונג, וועלכע האט געזאלט פארקומען אין העלענאוו, איז צוליב׳ן שלעכטען וועטער אבגערופען געווארען אויף שבת דעם 14 ד. ח.

דער אראראט וועט ספעציעל קומען פון ציעכאטשינעק אויף איין טאג קיין לאדז, כדי זיך צו בעווייזען אין רעקלאמירטען פרעכטיגען פראגראם אין דער גרויסער לאך מאניפעסטאציע א. נ. „אויף טיש און גוף בענק".

אלע געקויפטע בילעטען זענען גילטיג.

גרויסע סענסאציע אין יודישען טעאטער אין פילהארמאניע

כדי צו געבען אלעמען די מעגליכקייט צו זעהען די שענסטע יודישע אפערעטע „דער בלינדער פאיאץ" מיט בנציון וויטלער און יכבד זילבערג אין די הויפטראלען האט די דירעקציע בעשלאסען צו מאכען איינהייטליכע פרייזען פון די בילעטען. דער גאנצער פארטער 1 זלאטע. גאלעריע 45 גר.

פון „באגאטעלא"

דאס רעווי־טעאטער „באגאטעלא", פיעטריקאווער 94 האט גרויס ערפאלג, די לעצטע רעוועלאציע־רעווי „הומאר שטארקס" בעפרידיגט די לאדזשער פיינשמעקער, וואס איז דער ספרינסטט פון ארטיסטישען לייטער סעמפאלינסקי. היינט קומען פאר 2 פארשטעלונגען 8 און 10 אווענד.

די רעווי איז די בעסטע פון אלע פוילישע רעוויעס וועלכע זענען געווען אין לאדז.

יודען געדענקט!
היטלערישע באנדעס פייניגען אייערע ברידער אין דייטשלאנד
אייער געווער געגען זיי איז באיקאט אויף סחורות פון דייטשלאנד!

דער אריער־פאראגראף

ר. אייזראעל

157

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

— ס׳איז נישט געווען אזא כוח, האט העלען געזאגט אז מען זאל מיר קענען ארויסרייסען מיין פאטערלאנד פון הארצען ארויס. איך בין דאך פון דיי נעם דייטשען בלוט, איך בין דאך ערצויגען געווארען אין א טראדיציאנעל פאטריאטישער שטוב, איך האב געוואלט דאס אלץ ארויסרייסען פון מיין הארץ, מיך אליין ענדערען, אבער איך האב נישט געקענט איך קען נישט...

— און איהר ווילט נישט. אלזא איהר קענט פערשטעהט זיך, טון וואס איהר ווילט גנעדיגע ארויען, איך האב מיין מיסיע פערענדיגט און דאס זעהר שלעכט פערענדיגט. איך האב מיר דאס בשום אופן נישט פארגעשטעלט, אזוי איז עס און איך הויב אן צו צווייפלען אין מיין גאנץ דייטש פאלק. איך האב אנגעהויבען צו צווייפלען צי ס׳איז בכלל פאראן איין מענש אין דייטשלאנד, וועלכער זאל אנדערש טראכטען און טון ווי די קאנאליעס, די אריער כלומרשט.

— איהר קענט, אלזא, איבערגעבען היינריכן, אז איך בעט ער זאל מיר מוחל זיין, און איך איד טו איהם וועה מיט מיין שריט...

— צום טייוועל, האט זיך פריצי שוין אויך אנ׳אמת צושריגען, איהר האט נאך די חוצפה מיט מיר אויסצופיהרען אייערע שליחות, געהט אליין און זאגט היינריכן וועגן דעם, און אויב איהר ווילט נישט, איז עס אייער זאך.

— ענטשולדיגט פריצי, איך האב נישט געמיינט אייך צו בעליידיגען...

— אבער איהר האט געמיינט מיר וועה צו טון. איהר האט געמיינט מיר צו געבען אזא קלאפ, וועלכען איך האב נאך ביז איצט אין הארצען נישט בעקומען.

פריצי האט צוגעקלאפט די טיר און איז ארויס אין גאס. ער האט זיך געמוזט אפיסעל אפקיהלען פון דער שרעקליכער אויפרעגונג, וועלכע ער האט איבערגעלעבט בעת זיין געשפרעך מיט העלען, ער האט נישט געוואלט זעהען מעהר היינריכן, ער האט נישט געוואוסט וואס ער האט איהם צו זאגען, היינריך האט געזיגט איבער איהם, דאס איז זיכער, היינריך איז שטענדיג געווען מעהר גע־עכט ווי ער, פריצי האט געפיהלט אז ער איז געווען צופיל אפטימיסטיש און האט געלעגט צופיל האפענונגען אויף עהרליכקייט און אנשטענדיגקייט וואס ער האט נישט געדארפט צו טון, דאגעגען האט היינריך קיינמאל מעהר נישט געגלויבט אז די געהעכטיגקייט זאל זיך ווידער אומקערען. הגם ער האט אזוי שטארק געליבט העלען, האט היינריך דאך געצווייפעלט דערין צי זי איז נישט אנגעשטעקט מיט דעמועלבען סם וואס אלע איהרס גלייכען. אין גאנץ דייטשלאנד, איצט האט זיך פריצי פשוט געשעהמט פאר היינריכן, ער האט חרטה געהאט אויף זיין גאנצער אונטערנעהמונג.

— צו וואס דער גאנצער קאמף? האט ער זיך געטראכט, האב איך דען נישט געקענט זיין דערוועלבער מאס אלע אנדערע. מיטגעהן מיטן שטראם און מאכען א קאריערע אזוי גוט ווי אנדערע און אפשר נאך א גרעסערע? האט דאך די גרעפין העלדארף מיר אויסגעארבייט אנ׳אמט ביים פרעמיער געהריגג אליין. וואלט איך דאס אבגענומען האט דאך מיך ערווארטעט וואנסען און אוואנסען כון אלע דייטען, ווער שמועסט נאך, אז איך וואלט געווארען דער גרעפין העלדארפס ליבהאבער ווי זי האט דאס געוואלט? נאך וואס האב אי ... שער געגומען אנ׳אויסזיכטסלאזען קאמף? א קאמף וועלכער קען נישט זיין ערפאלגרייך שוין צוליב דעם, ווייל ס׳איז נישט פעראן ווער ס׳זאל מיטהעלפען איב׳ם קאמף, יעדען איז בקוועמער אזוי ווי ס׳איז איהם איצט, יעדער וויל א מאכען און וואס א גרעסערען, יעדער מיינט באמת זיין פערזענליכען נוצען. צו וואס? צו וואס האב איך אנגעהויבען

פריציס פעסטער כאראקטער האט אבער נישט ערלויבט, אז ער זאל איינגאנצען פערצווייפלען, אמת, אז ער האט באלד קיין פעסטע בעשלוסען נאך נישט אנגענומען וואס ווייטער צו טון, אבער געפיהלט האט ער שוין, אז דאס וואס ביי איהם איז ביז איצט געווען פעלזענפעסט, האט זיך אנגעהויבען צו ברעכען, און אלץ וואס האט ביי איהם ביז איצט אויסגעזעהען אזוי קלאר און אונשטרייטבאר איז ביי פריצין איצט געווארען נעבעלדיג און יעדע פראגע איז אונטערליגען א דיסקוסיע, לאנג האט ער זיך ארומגעדרעהט איבער די איבבעקאנטע גאסען און עפעס ווי מורא געהאט צוריקצוקומען אהיים שטוב, נישט וויסענדיג וואס דארט קומט פאר און שעהמענדיג זיך צו טרעפען מיט היינריכן און מיט העלען

ס׳איז געווען ביין א זייגער אינהערפרי־ה, בעהמע האט זיך געגרייט ארויסצוגעהען אין גאס, וואו ער האט זיך געהארפט בעגעגענען מיט פרידאן און מיט דיין זוהן

— ווי מאדנע דאס איז, האט בעהמע זיך געטראכט, איך דארף היינט צום ערשטען מאל איז מיין לעבען אבקוקען מיינס א קינד, מיין בלוט און פלייש און קיין שום געפיהל ביי מיר רעאגירט נישט דערויף, אבסאלוט נישט, ווי אזוי ווי איך וואלט געגאנגען ערלעדיגען עפעס א צוויטראנגיגען געשעפטס־ענין, גיכער האט איהם דאס הארץ געקלאפט, שטארקער אויס מורא מיט וואס די גאנצע אוואנטורע וועט זיך ענדיגען, ווער ווייסט אין וואס פארא נעץ פרידא וויל איהם אריינציהען?

נישט געהען האט בעהמע נישט געקענט, ענטלויפען פון דאנען דאס איז געווען כמעט אוממעגליך, ערשטענס דערפאר, ווייל פרידא היט איהם געוויס זעהר גוט, ווען נישט זי אליין טוען דאס אנדערע פאר איהר און צווייטענס וואלט ער דאך איבגאבצען פערלוירען דיינע קאנטאקט מיט העלען, וועגען וועלכער ער איז אהערגעקומען און אין וואס ס׳איז געווען אפהענגיג זיין גאנצע צוקונפט, ער האט דער־בער בעשלאסען, נישט קוקענדיג אויף אלע שוועריקייטען און אויף אלץ וואס קען איהם פאסירען, צו געהען אויף דעם ארט, אויף וועלכער ער האט זיך אפגעשמועסט צו טרעפען מיט פרידאן, אין דעם מאמענט האט מען שוין ווידער בעהמען גערופען צום טעלעפאן

— שוין ווידער די דאזיגע פרידא, ווי זי היט מיך אפ, צו אלדע רוחות, וואס מיינט זי יעדע 5 מינוט צו מיר צו טעלעפאנירען און קאנטראלירען צו איך בין נאך דא און צי איך וועל קומען צום דאזיגער אנגענעהמער „ראנדעוואו"

— באלד געה איך, האט בעהמע געזאגט דעם דינער, וועלכער האט איהם געמאלדען, אז איינער צער טעלעפאנירט צו איהם און אליין האט ער זיך געטראכט

— נישט קליין און נישט קראנק אביסעל צו ווארטען, האט בעהמע זיך געטראכט, זאל זי נישט מיינען, אז איך ציטער פאר איהר און זאל זי נישט מיינען, אז אלץ וועט איהר אזוי לייכט אנקומען, בעהמע האט גלאט אזוי אביסעל פערצויגען און ער זאל אפילו נישט צוגעגאנגען צום טעלעפאן. ערשט מיט עטליכע מינוט שפעטער איז ער צוגעגאנגען צום טעלעפאן און כמעט אריינגעשריגען

— אט בין איך, ווער איז דארט

— איהר זענט נישט קיין דזשענטלמען האט בעהמע דערהערט דא רעדט העלען פראנקענשטיין

בעהמע האט פאר איבעראשונג ארויסגעלאזט דעם טרייבעל פון האנד

(פארטזעצונג קומט).

האנדווערקעריי און האנדעל

די פעראייניטליכונג פון אומזאץ-שטייער אין דער טעקסטיל-בראנזשע

ווערט איינגעפיהרט ווערען שוין אין אנהויב 1935

פרייטאג און שבת זענען אין לאדז פארגעקומען די בעראטונגען צו דער צענטראלער אימפארט-קאמיסיע ביים האנדעלס-מיניסטעריום, דער ראט פון דער קאמפענסאציע-פאליטיק, און די קאמיסיע פאר סחורות-פערקעהר מיט אויסלאנד.

אויף די דאזיגע בעראטונגען האבען אויך אנטיילגענומען אין נאמען פון צענטראלען סוחרים-פעראיין אין ווארשא דעפ. ווישליצקי און דירעקטאר אינזש. זיידעמאן.

ביי דער דאזיגער געלעגענהייט איז פארגעקומען א קאנפערענץ מיט די פארשטעהער פון די יודישע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס. צווישען די פערשידענע פראגען האט דעם אויבענאן פערנומען די פראגע פון פעראייניטליכען דעם אומזאץ-שטייער אין די טעקסטיל-בראנזשעס.

די ארבייטען אין דער ריכטונג זענען שוין אזוי וויים אוואנסירט, אז די פעראייניטליכונג אין דער טעקסטיל-בראנזשע וועט קענען אריינגעהען אין קראפט אין יאנואר 1935.

בקשות וועגען אנערקענטען „ריטשאלט"

דארפען אנגעגעבען ווערען ביזן 15 יולי

אין צוזאמענהאנג מיטן דערנעהנטערן זיך פון טערמין צו צאהלען די ערשטע זאליטשקע פארן אומזאץ שטייער פארן יאהר 1934 (15-טען ליפיעץ ה. י.) מאכט דער צענטר. יוד. האנדוו. פערבאנד אין לאדז אויפמערקזאם אלע האנדווערקער און קליין אינדוסטריעלער, וואס ארבייטען אין יאהר 1934 נאר מיט דער מיטהילף פון איין געזעל, אז זיי זאלען פארן 15 ד. ח. בעלעגען בקשות אין זייער שטייער-אמט, אז מען זאל זיי אויסמעסטען דעם קלענסטען ריטשאלט אומזאץ-שטייער (21.60) און גלייכצייטיג בעטען אויפצוהאלטען דאס איינמאהנען פון דער ערשטער זאליטשקע.

מיט יעדען טאג קומען צו פרישע קרבנות פון דער היטלער-שחיטה

(ענדע פון די 4־טער זייט)

דער ערקלערונג, אז עס איז פארגעקומען א מיספערשטענדניש.

צוליב די לעצטע געשעהענישען זאל אויך די שטעלונג פון דעם פיהרער פון דער היטלער-יוגענד, באלדור פאן שוראך זיין בעדראהט. מיט גרויסער מיה איז איהם געלונגען אויסצומיידען א דערשיסונג. דאך איז ער נאך געבליבען אויף זיין פאסטען, אדער אויף לאנג איז נישט בעוואוסט.

אין דעם „אנגריף" איז פערעפענטליכט געווארען אויגטער א ריזען-קאפ „וואס וועט געשעהען מיט די שטורם אפטיילונגען" אנ'אינטערוויו מיט דעם איצטיגען שעף פון די שטורמיסטען לוטצע. אין דעם דאזיגען אינטערוויו ווערט אפען געזאגט אז א גרויסער טייל פון די שטורם-אפטיילונגען וועלען פונאנדערגעלאזט ווערען.

לוטצע האט צווישען אנדערען אויך ערקלערט, אז דער אויפשטאנד האט נישט געהאט קיין שום שאנסען אויף ערפאלג, ווייל קיין שום שטורמיסט וואלט נישט געבליבען מיט דעם פעררעטער רעהם. עס איז נאר געווען אנ'אויפשטאנד פון די פיהרער, אבער אויך צווישען זיי איז נאר געווען א קליינע צאהל בונטאווטשיקעס. צוליב דעם וואס אין די רייהען פון די שטורמיסטען געפינען זיך איצט א גרויסע צאהל פערדעכטיגע עלעמענטען ווי קאמוניסטען, סאציאל-דעמאקראטען אדער דייטש-נאציאנאלע וועט מוזען אדורכגעפיהרט א גרויסע ריינינונג.

ווי דערפון איז צו זעהען, וועלען טאקע די שטורם-אפטיילונגען שטארק רעדוצירט ווערען.

די לאגע ביי די גאבעלין-וועבער

(א בריף אין רעדאקציע)

ערלויבט מיר אין אייער ווערטע צייטונג צו נעהמען א ווארט וועגען די אבשטארבענדע האנד-וועבעריי אין באלוט. אינ'ם „נ. פאלקסבלאט נ. 154 „האנדווערקעריי און האנדעל" - ביילאגע איז געשריבען א אבהאנדלונג וועגען די שוידערליכע לאגע פון די יודישע וועבער-כאלופניקעס אין לאדז. דאן ווידער אין פרייטאגדיגען יובל-נומער איז ווידער אמאל דערמאנט געווארען פון ה' י. אינפעלד, וועגען באלוטער „אמאל און היינט". דארט איז ווידער דערמאנט וועגן באלוטער וועבער בכלל: דאס האט מיך בעוואוינען צו נעמען א ווארט וועגען דעם ענין. איך בעמערק דא אז איך טרעט ארויס גאנץ נייטראל זעלבסטפערשטענדליך פון קיין שום ריכטונג אדער פארטיי. אלס איינציגע יודישע טעגליכע צייטונג, וואס ערשיינט דא אין לאדז בעט איך מיר צו געבען אנ'ארט וואו איך וויל זיך ארויסזאגען א פאר אנגעוויי-טאגטע ווערטער ספעציעל וועגען דעם גאבעלין-פאך: אין יאהר 1922 האבען מיר א גרופע פון גאבעלין-וועבער אנ'ארך פון 40 מאן יודען, דייטשען און פאליאקען אבגעהאלטען א פערזאמלונג. עס האט זיך דעמאלס געהאנדעלט וועגען פעסטשטעלען די לוינען פאר אזא שווערע קוואליפיצירטע קונסט-ארבייט ווי גאבעלין-איז. נאך א שארפען קאנפליקט וואס איז דעמאלס אויסגעבראכען צווישען די ארבייטער און ארבייטס-געבער און נאך א לאנגע אונטערהאנדלונג מצד די פאך-קאמיסיע, עקספערטען און ארבייטס-אינספעקטאר איז בעשלאסען געווארען, אז דורך א 8 שעהדיגען ארבייטס-טאג קען מען מעהר ווי 4 און א האלבען ביז 5 מעטער א טאג נישט מאכען. דערביי איז מאטיווירט געווארען אז דער לוין דארף שטענדיג זיין מיט 75 פראצענט העכער ווי אויף מעכאנישע — און 50 פראצענט העכער ווי אלע אנדערע טעקסטיל-אויסארבייטונג שוין אריינגערעכענדיג אפילו די טאפעל-טיכער אויך. איך מוז דא בעמערקען, אז דער גאבעלין-ארבייטער האט צו יענער צייט געשפילט א גרויסע ראלע אין דעם טעקסטיל-פאך. דער קאנטאקט וואס איז שטענדיג געווען צווישען די יודישע גאבעלין-וועבער מיט די דייטשע און פוילישע האט ארויסגערופען א גרויסע קנאה מצד אנדערע טעקסטיל-ארבייטער. אין דעם האט מען אונז רעספעקטירט. אונזערס א פערזאמלונג אדער א אקציע האט געהאט א זעהר גרויסע ווירקונג אויך פאר אנדערע נעבען-צווייגען פון דער טעקסטיל-אויסארבייטונג. מ'האט זיך מיט אונז גערעכנט איבעראל. מיר זענען געוועזען די טאן-געבער. דער אוואנגארד פונ'ם באלוטער ווי אויך פונ'ם שטאטישען האנדוועבער. און היינט?.. אנשטאט 8 שעה ארבייט מען 16 שעה אנשטאט 5 מעטער א טאג מאכט מען היינט פון 10 ביז 12 מעטער. אנשטאט 75 פראצענט העכער ווי קראפט-וועבער, שטעהט גאבעלין מיט 70 פראצענט נידריגער. ווייל א קוואליפיצירטער קראפט-וועבער איז געזיכערט מיט 1 זלאטי א שעה און א קוואליפיצירטער גאבעלין-וועבער פערדינט היינט ביז 35 גראשען א שעה... און ווי זעהט אויס גאבעלין געגען די באלוטער האנד-ארבייט? א שאנדע... ווייל פאר א באלוטער וויגאניע טיכעל וואס דויערט נישט מער ווי 40 ביז 45 מינוט בעקומט מען 30 גראשען, און פאר א מעטער גובעלין אויף א שווערע 1200 (צוועלף הונדערט) זשאקארד-מאשין ביי א גוטע צוזאמענגעזונג דויערט א מעטער פון פינף פערטעל שעה ביז אנדערהאלבען שעה און דער פרייז איז פון 38 ביז 43 גראשען א מעטער ארבייטס-לוין.

ס'מוז אין קורצען געשאפען ווערען א איינהייטליכער פראנט פון אלע ארבייטער צוזאמען, כדי אויסצובעסערן די לאגע אין פאך.

גאבעלין וועבער יואל בוימגארטען

זאיאנץ איז נישט קיין האז

ער אנטלויפט נישט, נאר פונקט פערקעהרט — ער לויפט צו און כאפט דעם קאנארעק

(או דעם 4 יוני ה. י. איז מיעטשיסלאוו זאיאנץ (פון ברוקארסקא 19) געשטאנען פונדערווייטען און צוגעקוקט, ווי איינער א פערשוין שמייט פארן טויער און טיילט קינדער צוקערלעך.

אין א געוויסען מאמענט האט דער פערשוין ארייגענומען זאיאנצעס טעכטערל אין טויער, און גענומען זיך ארונטערנעהמען איהר די גילדערנע אויערינגלעך פון די אויערן..

איז זאיאנץ שנעל צוגעלאפען און געכאפט דעם חברה-מאן ביי דער האנד.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז ער הייסט יאן מאזורקעוויטש, און אז ער איז בעקאנט דער פאליציי פון אזעלכע מעשים.

געכטען האט מאזורקעוויטש בעקומען א פסק דין פון געריכט — א יאהר מיט 8 חדשים טורמע.

דאנערשטאג — דער גראנדיעזער טעאטער-יום-טוב לכבוד דעם „טעאטער-לעקסיקאן"

היינטיגען. דאנערשטאג וועט דאס יודישע לאדז פייערן א גרויסען טעאטער יום-טוב, וואס וועט זיכער פערבלייבען אין זכרון פון היגען טעאטער עולם.

די פייערונג קומט פאר אין טעאטער „ראזי-מאיטאשטשי" „לכבוד דאס דערשיינען פון צווייטען באנד פון זלמן זילבערצווייג'ס „טעאטער לעקסיקאן".

דאס פראגראם גילט אויך גלייכצייטיג אלס פייערונג פון יעקב גארדינס 25-טען יאהרצייט.

בענוג צו זאגען, אז דער ביז איצט מיט אזא גרויס ערפאלג געשפילטער קינסטלער אלעקסאנדער גראנאך קומט ספעציעל זיך בעטייליגען אין יום-טוב. דער נייער גאסט, דער בעליבטער קינסטלער מיכאל מיכאלעסקא און די יונגע פרימא דאנע פאניא רובינא, די הויפטשוישפילער פון „פילהארמאניע"-טעאטער בן ציון וויסלער און יוכבד זילבערג, דער בעליבטער קאמיקער יעקב פישער און די אנדערע קרעפטען פון „ראזמאי-טאשטשי טעאטער — אלע בעטייליגען זיך אין יום טוב.

עס קומט אויך ספעציעל צום יום טוב דער בעליבטער זינגער דור זיידערמאן.

זלמן זילבערצווייג וועט האלטען א קורצען רעפעראט וועגען יעקב גארדין.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי — — — —	86.75
3 פראצענטיגע בוראוולאנע —	44.30
4 „ דאלארובקא —	53.75
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)	67.88
5 „ ווארשאווער פ.-ב. 1934	57.25
5 „ לאדזער „ „	50.75
ענגלישער פונט — — —	26.75
דאלאר אפיצ. 5.29 נישט אפיצ. —	5.25
גאלד-דאלאר — — — —	8.92
גאלד-רובל — — — —	4.60
דייטשער מארק — — —	1.98

3 גרויסע שרפות אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע

(2) דער אויספארשונגס אמט האט בעקומען א מיטטיילונג וועגען 3 גרויסע שרפות אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע. אין דארף קאפידלאוו, וויעלונער פאוויאט זענען פערברענט געווארען 5 לאנדווירטשאפטען, דער היזק — 16 טויזענד זל.

אין דארף זבאראוו לאסקער פאוויאט זענען פערברענט געווארען 9 לאנדווירטשאפטען, דער היזק בעטרעפט 20 טויזענד זל.

אין דארף ראגאוו — בזשעזשינער פאוויאט איז פארגעקומען א גרויסע שרפה. דער היזק בעטרעפט 13 טויזענד זלאטיס.

מעלדונגען

2 טוריסטישע אויספלוגען קיין זאקאפאנע

דער טוריסטישער רעפעראט ביי דער באראכאוו ביבליאטעק אל. קאשטשושקי 9, ארגאניזירט 2 טוריסטישע 4 טעגיגע אויספלוגען קיין זאקאפאנע.

1) פון 21 ביז'ן 25 יולי.

2) „ 26 „ 30

פרייז 28 זל.

אינפארמאציעס און איינשרייבונגען אין דער באראכאוו-ביבליאטעק אל. קאשטשושקי 9 טעל. 191-50 טעגליך פון 10 ביז 2 און פון 4 ביז 10 אווענד.

Dr. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 93-201

ספעציאליסט

פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג.

סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען

נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–8 אווענד.

פון שוסטער-צעך

אין צוזאמענהאנג מיט דער גאוועלע צום אינדוסטריע-געזעץ, וואס נעהט אריין אין קראפט ד. 15 אויגוסט ד. י. און נאך דעם טערמין וועט זיין שווער צו בעקומען האנדווערקער-קארטען — גיט דער שוסטער-צעך, שענקיעוויטשא 3/5, צו וויסען אלע שוסטער, אז זיי זאלען זיך מעלדען אין סעקרעטאריאט פון צעך יעדען זונטאג און מיטוואך כדי צו בעקומען אינפארמאציעס ווי אזוי אדורכצופיהרען די פארמאליטעטען וועגען ערהאלטען האנדווערקער-קארטען.

נאך דעם טערמין, וואס איז פארגעזעהען אין דער נאוועלע צום אינדוסטריע-געזעץ וועלען מעהר קיין הנחות ביים ארויסבעקומען האנדווערקער-קארטען נישט ארויסגעגעבען ווערען.

אין אינטערעס פון אלע שוסטער'ס, וואס האבען נאך נישט קיין האנדווערקער-קארטען איז וואס שנעלער זיך צו בעזארגען מיט די קארטען. גלייכצייטיג ווארענט דער שוסטער-צעך פאר פערשידענע נישט פעראנטווארטליכע מענשען, וואס געהען ארום אין נאמען פון צעך אדער פון די צענטראלעס און פרעסען ארויס געלד מיט פערשיעדענע אויסריידען.

האנדווערקער דארפען אינפארמירט ווערען

וועגען ארבייט-צושטעלונג אין מאגיסטראט

מיט א צייט צוריק איז געווען אנגענומען, אז דער מאגיסטראט האט יעדעס מאל ווען ס'איז אויסגעשריבען געווארען א קאנקורס אויף ארבייטען, מיטגעטיילט וועגען דעם די האנדווערקער-קאמער, וועלכע האט פון איהר זייט מיטגעטיילט די פעראינטערעסירטע צעכען. א דאנק דעם האבען די האנדווערקער געהאט די מעגליכקייט זיך צו בעמיהען אנצונעהמען די ארבייטען, וועלכע זענען נויטיג בעווען פארן מאגיסטראט.

לעצטענס האבען אבער אויפגעהערט אנצוקומען פון מאגיסטראט אזעלכע מיטטיילונגען. די האנדווערקער-קאמער האט זיך דעריבער געווענדעט צו דער שטאט פערוואלטונג און צום רעגירונגס-קאמיסאר וועגען דעם, אז די האנדווערקער זאלען בעצייטענס אינפארמירט ווערען וועגען יעדען קאנקורס פון מאגיסטראט.

נייע פערוואלטונג אין לוין-וועבער-מייסטער-פעראיין

אין לאקאל פון לוין-וועבער-מייסטער-פעראיין, בזשעזשינער 7, איז פארגעקומען די אלגעמיינע יעהרליכע פערזאמלונג.

נאכן אפגעבען דעם בעריכט פון דער אלטער פערוואלטונג און פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע זענען פארגעקומען די וואהלען וועלכע האבען געגעבען פאלגענדע רעזולטאטען:

ש. טארקא, ד. יוזעפאוויטש, מ. מאשקאוויטש, קושעפיצקי, משה יוזעפאוויטש, שאמפאניער, ראפאפארט, אבראמאוויטש, טאראנטשיק, גרילאך און קעמפינסקי.

קעטלער-סעקציע ביים צענטראלען האנדווערקער-פערבאנד

די קעטלער-סעקציע ביים צענטראלען האנדווערקער-פערבאנד האט זיינט 6 וואכען אנגעהויבען א ברייטע טעטיגקייט אין פאך.

קעטלער-מייסטער, וועלכע בעזיצען פון 2 מאשינען און קענען געהערען צום פעראיין.

אויך ווערט אין דער נאהענטסטער צייט פונאנדערגעטיילט די קעטלער-מייסטער צו די פאבריקאנטען ד. ה. יעדערן פאבריקאנט ווערט צוגעטיילט זיינע קעטלער און קיין אנדערע וועלען נישט קענען פאר איהם ארבייטען.

אויך איז פונאנדערגעשיקט געווארען צירקולארען צו אלע פאבריקאנטען וועגען דער אויבענאנגעוויזענער פונאנדערטיילונג. מיטגלידער, וועלכע זענען נאך נישט פעררעגיסטרירט אין פעראיין דארפען ווי אמשנעלסטען זיך פעררעגיסטרירען.

„א לעבען אהן א מארגען"

NANCY CARROLL i EDMUND LOWE : אין די הויפט-ראָלען

היינט פרעזענטירען מיר!

— מאָטאָ: —
די ליבע איז שטאַרקער פונם טויט.
דאָס גרויסע פילם-מײַסטערװערק א. ג.

אויסערן פראָגראַם: קלאַנג-צײַטונג פון PAT װי אויך אַקטואַליטעטען פון FOX — דער זאַל איז מעכאַניש װענטילירט.

קלאַנג-קינא **CAPITOL** זאַוואַדזקאַ 16

בעקאַנטמאַכונג

דערמיט מאַך איך בעקאַנט דעם ג' פובליקום, אז דער קינסטלערישע

פאָטאָגראַפישער אנשטאַלט

„POLONIA"

פון דער JERZEGO 11

װערט קירצליך איבערגעטראָגען אויף

31 גדאַנסקאַ 31

און װעט זײַן מוסטערהאַפט אײַנגעאָרדענט לויט דער נײַעסטער פאָטאָ-טעכניק.

איך עמפפעהל מיך דער ג' קונדשאַפט

מיט אַכטונג ל. גוטערמאַן.

די שענסטע דרוק-אַרבעט װערען אויסגעפירט אין דער דרוקערײַ

בראַמבערג און בוים

פילסודסקיעגאָ 55 (פראָנט)

װי צ.ב.ש. רעכנונגען, בריפבויגען, קװיטאַנציעס, שטעמפּעל-באַנדעראָלען, עטיקעטען, חתונה-קאַרטען, װיזיט-קאַרטען, א.אַ. פּינקטליך און סאָליד אויסגעפירט.

סענסאַציע אויפ'ן ביכער-מאַרק!

די טעג איז ערשינען דאָס בוך

„פאַלשע חרפה"

ד"ר מעד. ה. רױזשאַנער.

װאָס יעדער דערװאַקסענער דאַרף װיסען װעגען װענערישע קראַנקהײטען

צו בעקומען בײַ אַלע צײַטונגס-פערקױפער.

פרייז 2 זלאָטים.

לעטשניצע

פאַר װענערישע קראַנקע

פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

לאָדז, זאַװאַדזקאַ 1

טעל. 205-38.

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָװענד. װענערישע-קראַנקע, מענערשװאַכע און הויט-קראַנקהײטען, אַנאַליזען פון בלוט און אורין

די פערהיטונגס-סטאַציע

איז טעטיג א גאַנצען מעת לעת

פאַר פרויען א ספּעציעלער װאַרטע-זאַל

אַ בעראַטונג 3 זל.

שײַטלעך

צו בעקומען

קערש,

סקוװעראַװאַ 15

אכטונג, לעטניקעס

פון װישניאַװאַ און קראַשעװ! דאָס „בילע פאַלקסבלאַט" בעקומט מען 8 אַ זײגער אינדערפריה בײַם צײַטונגס-פערקױפער יאַמניק, װילא קאָװאַלאַ, נעבען דער בלאָדניע. בעשטעלונגען װערען אָפּגעשיקט אַ היים. אויך בעקומט מען בײַ מיר דעם בעװאוסטען פראָשעק געגען שװײס פון פיס „ראַדיקאַל" צום פרײַז 30 גראָשען.

Dr. S. Kantor

ספּעציאַליסט פאַר הויט און װענערישע קראַנקהײטען (סיפיליס און טריפּער), הײלט מענער-שװאַכע

װאוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129=45

נעמט אָן פון 8—2 נאַכמ. און פון 4—9 אָװ., זונטאָג און יום-טוב פון 8—2 נאַכמ. פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרײַזען.

ברוך-קראַנקע!!!

ערשטע און אײנציגע אָרטאָפּעדישע הײל-אַנשטאַלט אין לאָדז. פון דעם איז גאַנץ פּױלן בעריהמטען ספּעציאַליסט אָרטאָפּעד ד"ר. י. ראַפּאַפּאָרט, װעלכער עקזיסטירט 30 יאָהר און איז געװאָרען אָנערקענט פון פיל בעװאוסטע פּראָפעסאָרען.

ברוך-לײדענדע! פערלאָזט נישט די קראַנקהײט, װײַל דער הינקעל-ברוך װערט גרויס װי א מענטשען-קאָפּ, און עס פאַלט אַרײַן אין דעם בױם און דער קראַנקער איז אין א גרױסער סכנה. פון פערדרײען זיך די קישקעס קאָן מען װערען בראַנדיג און שטאַרבליך. — ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע גומי-הײל-באַנדאַזשען פון מײַן אָרטאָפּעד. הײל-אַנשטאַלט בעװײַטיגען אָהן שום אָפּעראַציע, ראַדיקאַל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאָלג, די שװערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערטסטע לײדענדע ברוכען בײַ מענער, פרויען און קינדער. — ספּעציעלע אָרטאָפּעד. הײל-באַנדאַזשען פאַר צוריקגעקומענע ברוכען נאָך אָפּעראַציעס, װי אויך ספּעציעלע אינדיװידועלע צוגעפאַסטע אָרטאָפּעד. בױך-באַנדאַזשען געגען אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס.

פאַר קאַליקעס, הויקערס און אַלערלײ פעהלער פון גוף!

אין מײַן אָרטאָפּעד. הײל-אַנשטאַלט װערען אויסגעפערטיגט די הײַלבעסטע און פון פיל פּראָפעסאָרען אָנערקענטע מאָדערנסטע אָרטאָפּעד. הײל-גאָרסעטען פאַר פערקרימונג פון רוקען-בײן (Skrzywienie Kręgosłupa), בײן-שװינדזוכט, רײמאַטיזם, פערקרימטע פיס בײַ קינדער און דערװאַקסענע קינסטליכע הענד (פּראָטעזען) און פיס, װי אויך די פּראַקטישסטע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען פאַר שמערצליכע פלאַטפיס לויט גיפּס-מאָדעל.

אַכטונג! אַלע קראַנקע אין מײַן אָרטאָפּעד. הײל-אַנשטאַלט, װערען נאָר פון מיר פערזענליך בעהאַנדעלט.

30 יעהריגע פּראַקטיק, פולע גאַראַנטיע!

ערמעסיגטע פרײַזען! עמפּפאַנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָװ.

עס װערען אויך אָנגענומען מיטגלידער פון אובעזפּ. ספּאַל. (קאַסאַ-כאָריך).

ערשטע און אײנציגע אָרטאָפּעדישע הײל-אַנשטאַלט אין לאָדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאַנק

הײַנטיגען דריק איך אויס עפענטליך מיט גרויס צופרידענהײט מײַן הערצליכסטען דאַנק דעם בעריהמטען ספּעציאַליסט פאַר ברוך-קראַנקהײטען ד"ר. י. ראַפּאַפּאָרט פון דער ערשטער און אײנציגער אָרטאָפּעד. הײל-אַנשטאַלט אין לאָדז װאָלטשאַנסקאַ 10, דערפאַר װאָס ער האָט מיר געראַטעװעט פון פיל גרויסע ברוך-שמערצען, איך האָב אַ סך יאָהרען געליטען פון מײַן יאָהר שװערען פערעלטערטען ברוך, װאָס קײן שום פּאַס האָט מיר נישט געקאָנט צוריקהאַלטען, הײַנט א דאַנק זײַן מיר פערלענגטען אויסגעצײכנעטען אָרטאָפּעד, הײל-באַנדאַזש, האָט ער מיר באַלד א װאונדער בעװיזען, איך פיהל מיך אויסגעצײכענט גוט און בין פעהיג צו יעדער אַרבײט.

1/6 1944 (—) יוסף ברוך לאַזינגער, לאָדז, װאָלבאָרסקאַ 26

קלײנע אַנאָנסען

1 זלאָטי אַנאָנס ביז 15 װערטער 1 זלאָטי

א קוואַליפיצירטע שטאָפּערין זוכט א פּאָסטען פאַר צו קלײנעם געהאַלט. צו ערפאַהרען פּולנאָצנאַ 7, אין דער דרוקערײ

בוכהאַלטער און רוטינירטער ביל-לאַנסיסט מיט לאַנגיעהריגער פּראַקטיק לאָזט נאָך אײניגע פרײע שטונדען. פאַר אָנערקענען די ביכער גאַראַנטיר איך מיט קױציע. פרײַזען מעסיגע.

Leon Krell, Piotrkowska 86, m. 3p

פרײַע פּאָסטענס

עס װערט געזוכט א קװאַליפיצירטע און ערשטראַנגיגע קעכין מיט רעפערענצען אויף באַלדיגען אַרױספאָהר אויף א קאָלאָניע. זיך צו מעלדען אין Ż. T. K. אין די שעה'ן פון 9 Wólczańska 35 ביז 12 בײַטאָג און פון 5—10 אָװענד.

נױטיג א לערן-יונגעל צו סװעטער פאַך באַלד אויסצולערנען. זלינאַװיעצקי, פּושעיאַזר 55, װ. 4. 2838

ס'איז נױטיג א פערקױפערין, גוט בעקאַנט אין דער גאַלאַנטעריע-װעש-בראַנזשע מיט רעקאָמענדאַציעס. צו װענדען זיך קיליסקיעגאָ 137, קאָלאָניאַל-געשעפט. 2834

זאָפאָרט געברױכט אַן אַגענט-אינקאַסענט, װעלכער איז בעקאַנט אין דער שטרימפּ-בראַנזשע געגען קױציע. אָפערטען אין אדמ. אונטער „שטרימפּ-פאַבריק"

א שטריקער מיט א 9-ער מאַשין קאָן בעקומען אַרבײט (עװענטועל א מאַשין אויף אָפּצאָהל) בײַ א.ראַכמאַן, זאַװאַדזקאַ 20

לאָקאַלען

א צימער און קיך פון זאָפאָרט צו פערמיטען נאָװאָמיעסקאַ 30/32. צו ערפאַהרען בײַ לעשטשינסקי. 2837

Różne lokale handlowe i biurowe oraz mieszkania do wynajęcia. Wiadomość Piotrkowska 79 lub Kościuszki 22 u sekwestratora adw. Knepla.

פערשידענעס

בעקאַנטמאַכונג.

דער רבי שליט"א מקאָמאַרנאָ, װאָס װאױנט אין פּאַביאַניץ, װעלכער איז געװען אין טשעכאָטשינעק װעט אי"ה דעם מיטװאָך צוריק זײַן אין פּאַביאַניץ. 2840

PENSJONAT „ZDROWIE"

פון פרױ ראַפּאַפּאָרט

אויף װישניאַװאַ-גוראַ, טעל. 7

עמפּפעהלט נאָך עטליכע פרײַע צימער אין דער מיט גרויסען קאָמפאָרט אײַנגעריכטעטער װילע. אויסגעצײכענטע, כשרע קיך, אויך װאונש דיעטישע. מעסיגע פרײַזען!

װעגען עליה קײן ארץ-ישראל ערטײלט אינפאָרמאַציעס ד. שליפּקאָװיטש

Al. I Maja 44 m. 4

פון 11 ביז 1 און פון 4 ביז 6.

לעכער אױף דער מאַשין

װערען אָנגענומען אױסצונײען בײַ ג. נאָרדמאַן, שרודמיעסקאַ 8

צו די ה"ה גנבים!

נעכטען אויפן װעג פון דער פּאָסט צו דער עלעקטראָװניע האָט מען מיר אַרויסגענומען א גאָלדענעם זײגער מאַרקע „שאַפּהויזען" און א גאָלדען קײטעל. מ'בעט זעהר אָפּצוגעבען געגען א גוטע בעלוינונג. דיסקרעציע געזיכערט. קלינגען טעלעפאָן 16=122.

Poradnia WENEROLOGICZNA

הויט און װענערישע קראַנקהײטען

איז געװאָרען איבערגעטראָגען

אויף 2 זשעלאַזנאַ 2

(פּיעטריקאַװער 47)

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָװענד, זונטאָג און הגאות פון 9—2 מיטאָג.

א װיזיט 3 זל.

פון 11—1 מיטאָג און פון 3—4 נאָכמ. נעמט אָן א פרױ-דאָקטאָר.

Dr. med.

Ign. MARGOLIS

OKULISTA

פּעררײַזט. פון 1-טען אויגוסט װערט דער קאַבינעט איבערגעטראָגען אויף פּיעטריקאָװער 113, טעל. 165-17

עמפּפאַנגס-שעהן פון 1—2 און פון 5—7 אָװ.

Dr. med.

Ol. ZADZIEWICZ

ספּעציאַל-אַרצט פאַר האַלז, נאָז, אױערען און קעהל-קאָפּף-קראַנקה.

Piotrkowska 164

tel. 125-26.

נעהמט אָן פון 4 ביז 8 אָװענד.

Dr. med. Niewiażski

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהײטען. בעהאַנדלונג פון מענער-שװאַכע

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40

נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָװ. זונטאָג און יום-טוב פון 9—1 פּאַרטימאָג. בעזונדערער װאַרטע-זאַל פאַר פרויען.

אכטונג, לעטניקעס!

די בעסטע און ביליגסטע קװעלע פון אָריגינעלע

פעלד-בעטלער

„פּאַלמאַ-פּאַטענט" װאָס זענען בעקאַנט מיט זײער פּראַקטישער בוי און דױערהאַפטיגקײט,

װי אויך לעזשאַקעס אין אַלע גרויסען און קװאַליטעטען

זענען צו בעקומען בײַ **ש. שװאַרצאָװסקי, פּולנאָצנאַ 24**

מיט גאַראַנטיע! ביליג! בעסער איהר קויפט — איבערצײגט אײך בײַ מיר!

קלעפּסידרעס

צו זעהר ביליגע פרײַזען

נעהמט אָן די דרוקערײ פון

„נײַעם פאַלקסבלאַט"

די קלעפּסידרעס װערען אין משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאַנדערגעקלעבט איבער שטאָט.

Dr. med.

Z. DATYNER

אוראָלאָג

ספּעצ. פאַר נירען, בלאָז און אורין-קראַנקה.

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

נעהמט אָן פון 2—3 און פון 6—8 אָװ.

STARSZY FELCZER

B. JOSKOWICZ

Północna 4, tel. 141-86.

שטעלט טעגליך פּאַהען מיט פרישע קראַװיאַנקעס

און גיט אויך אַרויס בעשפּריצונגען.

נעמט אָן פון 8—11 פריה און פון 4—7 נאָכט.

אַנאָנסען-פרײַז פאַר א מילימעטער-שורה			
פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרײַטאָג און ערב-יו"ט—24 גר.	אין דער זײַט שפּאַלטען		
אין טעקסט—40	. . . . .	60—	4
הינטער'ן טעקסט—12	. . . . .	18—	.
טיטעל דער שטאָרט 50 פּראָצ. טײַערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טײַערער. מעלדונגען — 10 גר. א װאָרט			

נעקראָלאָגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זײַט שפּאַלטען) קלײנע אַנאָנסען ביז 15 װערטער 1 זל. יעדעס װײַטערדיגע װאָרט — 10 גר.

אַבאָנאָמענטס-פרײַז: אין לאָדז — 4 זלאָטעס א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פּראָװינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקע—1 דאָל.

מאַנוסקריפּטען, װעלכע װערען נישט אָנגענומען, װערען נישט צוריקגעשיקט. דער אינהאַלט פון די אַנאָנסען איז דער פערלאַג נישט פעראַנטװאָרטליך. די אדמיניסטראַציע בעהאַלט זיך דאָס רעכט אָפּצוזאָגן אַנאָנסען פון פערשיידענע ענינים אין טעקסט...

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 31.